

8. STANOVNIŠTVO I VITALNI DOGAĐAJI

Prema konačnim rezultatima Popisa 2021.godine u Istarskoj županiji (IŽ) bilo je 195.237 stanovnika. Prema Procjeni stanovništva Državnog zavoda za statistiku (DZS) sredinom 2023. godine u Istarskoj županiji (IŽ) bilo je 199.541 stanovnika. U odnosu na procjenu iz prethodne godine (195.970), broj stanovnika povećao se za 3.571 osoba ili za 1,8%. IŽ je u 2023.g. u odnosu na procjenu 2022.g. imala najveći porast stanovništva među županijama i jedna je od 8 županija u RH koje su ostvarile povećanje ukupnog broja stanovnika.

U 2023.g. muškarci čine 48,7%, a žene 51,3% stanovništva IŽ. Broj muškaraca u odnosu na broj žena veći je u dobnim skupinama do 49 godina, a u dobnim skupinama od 50 godina nadalje broj žena veći je od broja muškaraca. Razlike u broju muškaraca i žena postupno se povećavaju prema starijim dobnim skupinama da bi u dobi iznad 85 godina broj žena bio 2,2 puta veći od broja muškaraca. U stanovništvu IŽ u dobi 65-74 g. žena ima 53,7%, u dobi 75-84 g. 58,5%, a 85 i više 68,7% (feminizacija starijih dobnih skupina).

Tablica 1 - Procjena stanovništva u IŽ 2023. (sredinom godine) prema spolu i dobnim skupinama

Dobne skupine	Ukupno	Muškarci	Žene
Ukupno	199.541	97.115	102.426
0 – 4 g.	8.124	4.113	4.011
5 – 9 g.	8.479	4.401	4.078
10 – 14 g.	9.425	4.928	4.497
15 – 19 g.	8.873	4.633	4.240
20 – 24 g.	8.851	4.743	4.108
25 – 29 g.	10.072	5.210	4.862
30 – 34 g.	11.387	5.860	5.527
35 – 39 g.	13.810	6.955	6.855
40 – 44 g.	14.860	7.556	7.304
45 – 49 g.	13.972	7.102	6.870
50 – 54 g.	12.824	6.328	6.496
55 – 59 g.	14.431	6.832	7.599
60 – 64 g.	15.687	7.422	8.265
65 – 69 g.	15.356	7.133	8.223
70 – 74 g.	13.319	6.131	7.188
75 – 79 g.	7.960	3.484	4.476
80 – 84 g.	6.601	2.558	4.043
85 i više g.	5.510	1.726	3.784

Izvor: Državni zavod za statistiku RH. STAN-2024-3-1 Procjena stanovništva Republike Hrvatske u 2023. (6.9.2024.)

U odnosu na procjenu iz prethodne godine, procjenjeni broj stanovnika u 2023.g. povećao se za 1,8% (slaba progresija).

Djece u dobi 0-14 godina prema Procjeni za 2023.g. bilo je 26.028 i čine 13,0% stanovnika. Djece u dobi 0-19 godina prema Procjeni za 2023.g. bilo je 34.901 i čine 17,5% stanovnika. Porast broja djece 0-19 godina u IŽ u odnosu na Popis 2021. iznosi 1,9%.

Radno sposobnih stanovnika u dobi 15-64 godine prema Procjeni za 2023.g. bilo je 124.767 i čine 62,5% stanovnika. Žene čine 49,8% ove dobne skupine.

U fertilnoj dobi (15-49 godina) broj žena prema Procjeni za 2023.g. bio je 39.766 žena.

Starijih osoba (65 i više godina) prema Procjeni za 2023.g. bilo je 48.746 i čine 24,4% stanovnika. Žene čine 56,9% ove dobne skupine.

Tablica 2 - Dobne skupine stanovništva – Popis 2021. i Procjena 2023.g.

	Popis 2021.	Procjena 2023.		% promjene u odnosu na Popis 2021.
		Broj	% u ukupnom stanovništvu	
Ukupno	195.237	199.541	100,0	102,2
-Muški spol	94.483	97.115	100,0	102,8
-Ženski spol	100.754	102.426	100,0	101,7
0-19 g.	34.235	34.901	17,5	101,9
-Muški spol	17.788	18.075	18,6	101,6
-Ženski spol	16.447	16.826	16,4	102,3
0-14 g.	26.035	26.028	13,0	100,0
-Muški spol	13.462	13.442	13,8	99,9
-Ženski spol	12.573	12.586	12,3	100,1
15-64 g.	122.043	124.767	62,5	102,2
-Muški spol	60.777	62.641	64,5	103,1
-Ženski spol	61.266	62.126	60,7	101,4
65 i više g.	47.159	48.746	24,4	103,4
-Muški spol	20.244	21.032	21,7	103,9
-Ženski spol	26.915	27.714	27,1	103,0
65-74 g.	27.626	28.675	14,4	103,8
-Muški spol	12.855	13.264	13,7	103,2
-Ženski spol	14.771	15.411	15,0	104,3
75-84 g.	14.113	14.561	7,3	103,2
-Muški spol	5.723	6.042	6,2	105,6
-Ženski spol	8.390	8.519	8,3	101,5
85 i više g.	5.420	5.510	2,8	101,7
-Muški spol	1.666	1.726	1,8	103,6
-Ženski spol	3.754	3.784	3,7	100,8
Žene 15-49 g.	38.861	39.766	38,8	102,3

Izvor: Državni zavod za statistiku RH. Popis 2021. (22.9.2022.) i Procjena stanovništva

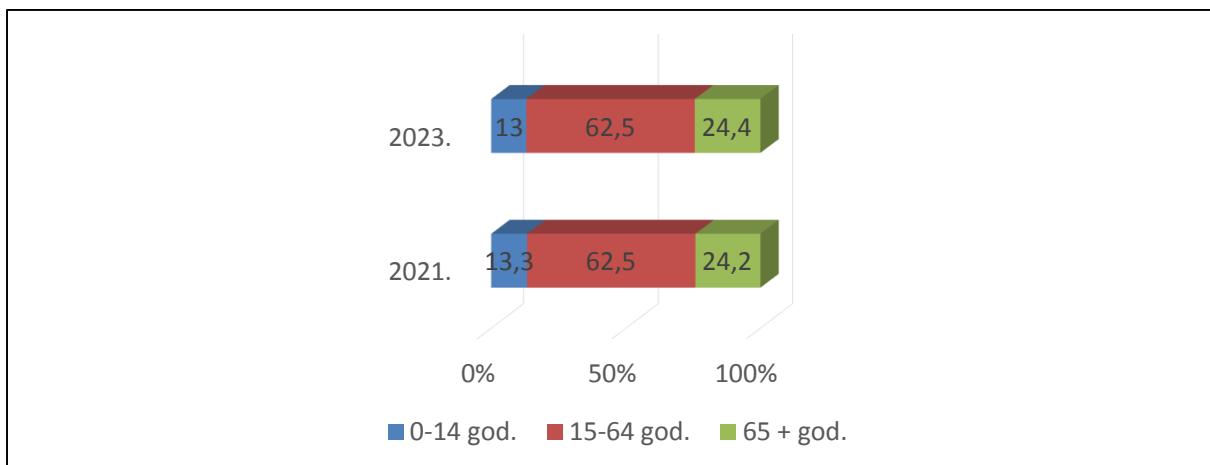
Procjena stanovnika za 2023. godinu pokazuje daljnje starenje stanovništva - udio starijih od 65 godina je 24,4% (Popis 2021. 24,2%).

Svaki peti muškarac i svaka četvrta žena u IŽ su starije dobi.

Broj stanovnika porastao je u odnosu na Popis 2021. u svim skupinama starijih.

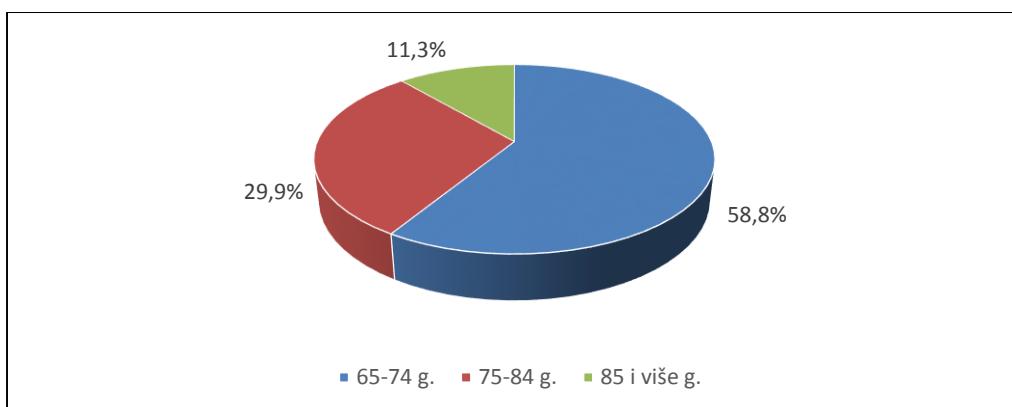
Osobe iznad 80 godina čine 2023.g. 6,1% stanovništva IŽ.

U IŽ je prema Procjeni stanovnika za 2023.g. u odnosu na Popis 2021.g. bilo više starijih osoba (65 i više godina) i čine 24,4% stanovnika (2021.g. 24,2%), a manje djece kojih ima 13,0% (2021. 13,3%).

Slika 1 - Struktura stanovništva IŽ po dobnim kontingentima Popis 2021. i Procjena 2023.godine

Najviše ima **najmladih starih dobi 65-74 g.** i oni čine **58,8% starijih osoba**, srednje starih dobi 75-84 g. ima 29,9% s, a najstarijih starih u dobi iznad 85 g. ima 11,3% starijih osoba.

Slika 2 - Struktura starijeg stanovništva IŽ Procjena 2023.godine

U nastavku prikazujemo revidirane procjene stanovništva 2012.-2020. za Istarsku županiju DZS-a. Procjene broja stanovnika za međupopisno razdoblje od 2012. do 2020. revidirane su na temelju podataka Popisa 2011. i Popisa 2021.

Tablica 3 - Revizija procjene stanovništva 2012.-2020.godine za Istarsku županiju prema dobnim skupinama i spolu, krajem godine

Starost	31.12.2012.			31.12.2013.			31.12.2014.			31.12.2015.			31.12.2016.		
	Ukupno	Muškarci	Žene												
Ukupno	206.073	99.981	106.092	204.659	99.055	105.604	203.406	98.146	105.260	201.443	96.982	104.461	199.871	96.141	103.730
0 – 4	9.695	5.107	4.588	9.482	4.955	4.527	9.255	4.844	4.411	8.952	4.721	4.231	8.742	4.542	4.200
5 – 9	9.101	4.706	4.395	9.431	4.915	4.516	9.700	5.051	4.649	9.702	5.021	4.681	9.646	5.013	4.633
10 – 14	8.801	4.515	4.286	8.521	4.410	4.111	8.473	4.441	4.032	8.456	4.450	4.006	8.582	4.521	4.061
15 – 19	9.611	4.895	4.716	9.382	4.735	4.647	9.106	4.604	4.502	8.791	4.380	4.411	8.428	4.203	4.225
20 – 24	11.117	5.699	5.418	10.434	5.298	5.136	9.950	4.933	5.017	9.550	4.723	4.827	9.245	4.602	4.643
25 – 29	13.560	6.761	6.799	13.124	6.566	6.558	12.589	6.288	6.301	12.059	6.020	6.039	11.518	5.732	5.786
30 – 34	15.124	7.808	7.316	14.838	7.499	7.339	14.525	7.252	7.273	14.022	6.932	7.090	13.454	6.574	6.880
35 – 39	14.010	7.177	6.833	14.340	7.413	6.927	14.421	7.381	7.040	14.613	7.402	7.211	14.694	7.434	7.260
40 – 44	13.033	6.497	6.536	12.869	6.396	6.473	12.941	6.493	6.448	13.034	6.619	6.415	13.134	6.663	6.471
45 – 49	15.095	7.432	7.663	14.594	7.158	7.436	14.031	6.811	7.220	13.297	6.427	6.870	12.912	6.263	6.649
50 – 54	16.682	8.161	8.521	16.248	7.897	8.351	15.739	7.641	8.098	15.450	7.546	7.904	15.064	7.346	7.718
55 – 59	16.661	8.155	8.506	16.532	8.077	8.455	16.445	7.976	8.469	16.273	7.884	8.389	16.029	7.764	8.265
60 – 64	15.027	7.335	7.692	15.380	7.501	7.879	15.599	7.651	7.948	15.710	7.585	8.125	16.073	7.735	8.338
65 – 69	9.978	4.714	5.264	10.579	5.047	5.532	11.644	5.536	6.108	13.064	6.226	6.838	13.708	6.527	7.181
70 – 74	10.565	4.596	5.969	10.287	4.503	5.784	9.668	4.264	5.404	8.733	3.891	4.842	8.659	3.911	4.748
75 – 79	8.644	3.518	5.126	8.743	3.567	5.176	9.012	3.649	5.363	9.079	3.690	5.389	9.002	3.685	5.317
80 – 84	5.644	1.899	3.745	5.936	2.079	3.857	6.110	2.221	3.889	6.232	2.284	3.948	6.354	2.383	3.971
85 i više	3.725	1.006	2.719	3.939	1.039	2.900	4.198	1.110	3.088	4.426	1.181	3.245	4.627	1.243	3.384

Tablica 3 - Revizija procjene stanovništva prema dobnim skupinama i spolu, krajem godine - nastavak

Starost	31.12.2017.			31.12.2018.			31.12.2019.			31.12.2020.		
	Ukupno	Muškarci	Žene									
Ukupno	198.408	95.523	102.885	197.414	95.378	102.036	196.571	95.279	101.292	195.378	94.584	100.794
0 – 4	8.536	4.437	4.099	8.350	4.347	4.003	8.163	4.180	3.983	8.125	4.137	3.988
5 – 9	9.494	4.992	4.502	9.250	4.817	4.433	8.929	4.650	4.279	8.667	4.514	4.153
10 – 14	8.773	4.529	4.244	9.057	4.729	4.328	9.199	4.770	4.429	9.242	4.789	4.453
15 – 19	8.230	4.177	4.053	8.045	4.175	3.870	8.019	4.211	3.808	8.060	4.251	3.809
20 – 24	9.142	4.610	4.532	9.107	4.598	4.509	9.020	4.636	4.384	8.791	4.459	4.332
25 – 29	10.798	5.393	5.405	10.274	5.146	5.128	10.009	4.995	5.014	9.663	4.856	4.807
30 – 34	13.095	6.370	6.725	12.738	6.297	6.441	12.433	6.282	6.151	12.025	6.131	5.894
35 – 39	14.455	7.333	7.122	14.258	7.149	7.109	14.068	7.115	6.953	13.671	6.843	6.828
40 – 44	13.420	6.749	6.671	13.817	7.074	6.743	14.106	7.215	6.891	14.312	7.252	7.060
45 – 49	12.559	6.204	6.355	12.493	6.200	6.293	12.657	6.425	6.232	12.832	6.547	6.285
50 – 54	14.612	7.076	7.536	14.126	6.841	7.285	13.657	6.584	7.073	13.040	6.261	6.779
55 – 59	16.067	7.766	8.301	15.727	7.565	8.162	15.275	7.354	7.921	15.006	7.247	7.759
60 – 64	15.863	7.610	8.253	15.758	7.581	8.177	15.734	7.518	8.216	15.698	7.499	8.199
65 – 69	14.202	6.761	7.441	14.527	6.897	7.630	14.662	7.017	7.645	14.919	7.054	7.865
70 – 74	9.019	4.138	4.881	9.616	4.496	5.120	10.549	4.864	5.685	11.855	5.474	6.381
75 – 79	8.872	3.657	5.215	8.671	3.588	5.083	8.131	3.403	4.728	7.337	3.094	4.243
80 – 84	6.497	2.393	4.104	6.650	2.492	4.158	6.790	2.544	4.246	6.805	2.578	4.227
85 i više	4.774	1.328	3.446	4.950	1.386	3.564	5.170	1.516	3.654	5.330	1.598	3.732

Izvor: DZS. Statistika u nizu. Stanovništvo - pregled po županijama (05.02.2024.)

Tablica 4 - Gradovi i općine - revizija procjene stanovništva, krajem godine

Gradovi/općine	Broj stanovnika, Popis 2011.	Broj stanovnika, Popis 2021.	Procjena stanovništva, stanje na dan 31. prosinca									
			2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Bujština	26.206	23.956	26.232	25.777	25.473	25.277	25.005	24.625	24.414	24.079	23.843	23.943
Buje - Buie	5.182	4.441	5.183	5.046	4.996	4.914	4.823	4.679	4.554	4.416	4.298	4.442
Brtonigla - Verteneglio	1.626	1.523	1.641	1.613	1.582	1.572	1.555	1.535	1.524	1.535	1.535	1.529
Grožnjan - Grisignana	736	656	739	726	729	704	689	685	676	683	669	663
Novigrad - Cittanova	4.345	3.889	4.372	4.236	4.160	4.094	4.044	3.980	4.038	3.998	3.983	3.903
Opština - Portole	850	748	853	832	825	821	812	776	757	742	728	730
Umag - Umago	13.467	12.699	13.444	13.324	13.181	13.172	13.082	12.970	12.865	12.705	12.630	12.676
Buzeština	6.462	6.267	6.455	6.414	6.374	6.344	6.280	6.256	6.200	6.173	6.204	6.264
Buzet	6.133	5.999	6.140	6.106	6.068	6.033	5.974	5.961	5.914	5.893	5.936	5.997
Lanišće	329	268	315	308	306	311	306	295	286	280	268	267
Labinština	22.590	20.682	22.478	22.283	22.088	21.886	21.607	21.342	21.218	21.055	20.819	20.746
Labin	11.642	10.424	11.566	11.438	11.349	11.196	11.054	10.891	10.807	10.680	10.504	10.500
Kršan	2.951	2.829	2.942	2.924	2.872	2.878	2.835	2.836	2.835	2.846	2.812	2.826
Pićan	1.827	1.722	1.813	1.801	1.791	1.785	1.772	1.759	1.748	1.730	1.728	1.716
Raša	3.183	2.809	3.173	3.145	3.105	3.060	3.013	2.947	2.896	2.879	2.855	2.798
Sveta Nedelja	2.987	2.898	2.984	2.975	2.971	2.967	2.933	2.909	2.932	2.920	2.920	2.906
Pazinština	17.849	16.976	17.784	17.624	17.488	17.391	17.250	17.057	16.924	16.928	17.044	17.070
Pazin	8.638	8.279	8.617	8.534	8.475	8.477	8.405	8.339	8.303	8.298	8.347	8.325
Cerovlje	1.677	1.453	1.669	1.647	1.624	1.586	1.553	1.518	1.488	1.451	1.495	1.475
Gračišće	1.419	1.312	1.408	1.416	1.402	1.378	1.360	1.360	1.338	1.316	1.313	1.325
Karojba	1.438	1.404	1.438	1.412	1.409	1.406	1.416	1.384	1.397	1.407	1.398	1.415
Lupoglav	924	836	931	928	913	904	876	851	834	825	834	832
Motovun - Montona	1.004	912	988	974	946	939	958	945	923	951	936	920
Sveti Petar u Šumi	1.065	1.051	1.065	1.063	1.059	1.037	1.020	1.010	1.000	1.011	1.027	1.059
Tinjan	1.684	1.729	1.668	1.650	1.660	1.664	1.662	1.650	1.641	1.669	1.694	1.719

Tablica 4 - Gradovi i općine - revizija procjene stanovništva, krajem godine - nastavak

Gradovi/općine	Broj stanovnika,	Broj stanovnika,	Procjena stanovništva, stanje na dan 31. prosinca									
	Popis 2011.	Popis 2021.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Poreština	27.665	27.280	27.719	27.619	27.516	27.356	27.219	27.180	27.116	27.110	27.238	27.175
Poreč - Parenzo	16.696	16.607	16.763	16.681	16.603	16.512	16.427	16.406	16.415	16.491	16.669	16.605
Funtana - Fontane	907	911	908	912	901	901	912	905	915	917	907	903
Kaštelir - Labinci - Castelliere-S. Domenica	1.463	1.493	1.454	1.448	1.449	1.439	1.443	1.456	1.436	1.439	1.454	1.473
Sveti Lovreč	1.015	960	1.011	1.003	998	1.007	1.016	1.016	999	977	955	949
Tar-Vabriga - Torre-Abrega	1.990	2.148	2.003	1.997	2.028	2.027	2.046	2.060	2.097	2.104	2.112	2.101
Višnjan - Visignano	2.274	2.096	2.271	2.270	2.260	2.230	2.204	2.195	2.175	2.137	2.101	2.096
Vižinada - Visinada	1.158	1.142	1.157	1.163	1.159	1.156	1.141	1.118	1.109	1.100	1.104	1.135
Vrsar - Orsera	2.162	1.923	2.152	2.145	2.118	2.084	2.030	2.024	1.970	1.945	1.936	1.913
Puljština	86.836	81.080	86.711	86.058	85.540	85.122	84.307	83.840	83.161	82.768	82.200	81.266
Barban	2.721	2.491	2.713	2.705	2.676	2.677	2.644	2.593	2.542	2.531	2.504	2.500
Fažana - Fasana	3.635	3.463	3.631	3.632	3.651	3.641	3.588	3.517	3.519	3.473	3.447	3.409
Ližnjan - Lisignano	3.965	4.087	4.066	4.091	4.121	4.115	4.069	4.039	4.103	4.079	4.092	4.066
Marčana	4.253	4.250	4.269	4.260	4.298	4.309	4.267	4.256	4.218	4.221	4.212	4.243
Medulin	6.481	6.552	6.536	6.512	6.530	6.539	6.476	6.495	6.466	6.563	6.586	6.526
Pula - Pola	57.460	52.220	57.138	56.529	55.977	55.622	55.114	54.740	54.196	53.823	53.377	52.521
Svetvinčenat	2.202	2.179	2.218	2.208	2.190	2.201	2.181	2.186	2.168	2.157	2.148	2.174
Vodnjan - Dignano	6.119	5.838	6.140	6.121	6.097	6.018	5.968	6.014	5.949	5.921	5.834	5.827
Rovinjština	20.447	18.996	20.485	20.298	20.180	20.030	19.775	19.571	19.375	19.301	19.223	18.914
Rovinj - Rovigno	14.294	12.968	14.321	14.181	14.090	13.992	13.809	13.707	13.543	13.441	13.262	12.964
Bale - Valle	1.127	1.170	1.140	1.127	1.126	1.132	1.119	1.107	1.116	1.111	1.144	1.164
Kanfanar	1.543	1.498	1.518	1.493	1.470	1.445	1.411	1.397	1.375	1.401	1.465	1.451
Žminj	3.483	3.360	3.506	3.497	3.494	3.461	3.436	3.360	3.341	3.348	3.352	3.335

Izvor: DZS. Statistika u nizu. Gradovi i općine u statistici. Stanovništvo-procjena i prirodno kretanje, revidirani podaci (5.3.2024.)

Tablica 5 - Procjena ukupnog broja stanovnika (revizija) sredinom godine u Istarskoj županiji

	<i>Procjena broja stanovnika</i>
2001.¹⁾	197.796
2002.¹⁾	198.800
2003.¹⁾	200.119
2004.¹⁾	201.583
2005.¹⁾	203.186
2006.¹⁾	204.753
2007.¹⁾	206.385
2008.¹⁾	207.650
2009.¹⁾	208.441
2010.¹⁾	208.620
2011.¹⁾	208.028
2012.²⁾	206.948
2013.²⁾	205.408
2014.²⁾	204.139
2015.²⁾	202.497
2016.²⁾	200.730
2017.²⁾	199.157
2018.²⁾	198.000
2019.²⁾	197.079
2020.²⁾	195.831
2021.³⁾	195.326
2022.³⁾	195.970
2023.³⁾	199.541

1) Procjene broja stanovnika od 2001. do 2011. izračunane su na temelju podataka Popisa 2011.

2) Procjene broja stanovnika za međupopisno razdoblje od 2012. do 2020. revidirane su na temelju podataka Popisa 2011. i Popisa 2021.

3) Procjene broja stanovnika od 2021. do 2023. izračunane su na temelju podataka Popisa 2021.

Izvor: DZS. Statistika u nizu. Stanovništvo - pregled po županijama (06.09.2024.)

Na prostoru 10 gradova prema Procjeni stanovništva 2023.g. živi 136.321 ili 67,8% stanovnika IŽ, dok u 31 općini živi 64.710 ili 32,2% stanovništva.

U razdoblju od Popisa 2021. do Procjene stanovništva 2023.g. u Istarskoj županiji ima za 3,0% više stanovnika, što znači da je u tijeku srednja progresija (promjena od 3,00% do 6,99%).

Na osnovi podataka o prirodnom prirastu u razdoblju od 2022. do 2023.godine i promjene broja stanovnika (Procjena stanovnika 2023.g. u odnosu na Popis 2021.), prikazan je za IŽ i njene JLS tip stanovništva prema veličini promjene odnosno prema imigraciji i emigraciji.

Progresija (rast broja stanovnika od 1,00% i više) u odnosu na 2021. zabilježena je, u 27 JLS (4 na Bujštini: Brtonigla, Novigrad i Oprtalj; 1 na Buzeštini: Buzet; 2 na Labinštini: Kršan i Sveta Nedelja; 2 na Pazinštini: Sv. Petar u šumi i Tinjan, 8 na Poreštini: Poreč,

Funtana, Kaštelir-Labinci, Sveti Lovreč, Tar-Vabriga, Višnjan, Vižinada i Vrsar, 7 na Puljštini: Pula, Barban, Fažana, Ližnjan, Marčana, Medulin i Vodnjan; 3 na Rovinjštini: Rovinj, Bale i Kanfanar). Stagnacija broja stanovnika u odnosu na 2021. (promjena od -0,99% do 0,99%) zabilježena je u 8 JLS (1 na Bujštini, 1 na Buzeštini, 4 na Pazinštini, 1 na Puljštini i 1 na Rovinjštini). Stagnaciji i progresiji je dominantno pridonijela imigracija, obzirom da 33 od navedenih 35 JLS ima prirodni pad stanovnika.

Depopulacija (pad stanovništva od -1,00% i više) zabilježena je u 6 JLS (1 na Bujštini: Grožnjan; 3 na Labinštini: Labin, Pićan i Raša; 2 JLS na Pazinštini: Cerovlje i Lupoglav), a sve su kao slaba depopulacija (međupopisni pad broja stanovnika -1,00% do -2,99%). Također, obzirom da su negativni kako prirodni prirast tako i međupopisna promjena, depopulacija prijeti u još 4 JLS koje su sada u stagnaciji: 3 JLS Pazinštine i 1 JLS Rovinjštine.

Porast stanovništa zabilježen je na 5 područja: na Bujštini (za 2,1%) i to u 4/6 JLS; na Buzeštini (za 4,0%) i to u 1/2 JLS; na Poreštini (za 5,8%) i to u svih 8 JLS, na Puljštini (za 2,9%) i to u 7/8 JLS; i na Rovinjštini (5,7%) u 3/4 JLS. Stagnacija je zabilježena na područjima: Labinština (pad za 0,3%) i Pazinština (porast za 0,4%).

Stagnacija broja stanovnika procijenjen je u 2/10 gradova (Buje i Pazin), 7 gradova bilježe porast broja stanovnika (Buzet, Novigrad, Poreč, Pula, Rovinj, Umag i Vodnjan), a 1 grad (Labin) pad odnosno slabu depopulaciju. Porast stanovništva bilježi 20 općina, stagnira 6 općina, a pad stanovništva ima 5 općina (Cerovlje, Grožnjan, Lupoglav, Pićan i Raša).

Najveći rast stanovništva u odnosu na 2021.g. u vidu vrlo jake progresije bilježe Funtana (20,4%), Kanfanar (15,9%) i Medulin (12,6%); jake progresije Sveti Petar u šumi (10,6), Bale (10,0%), Tar-Vabriga (8,8%), Kaštelir-Labinci (7,5%), Ližnjan (7,3%); osrednju progresiju Vrsar (6,0%), Rovinj (5,7%), Poreč (5,3%), Marčana (5,3%), Kršan (4,3%), Buzet (4,2%), Novigrad (3,7%), Oprtalj (3,1%), Sveti Lovreč (3,0%), slabu progresiju Fažana (2,9%), Vodnjan (2,8%), Vižinada (2,8%), Umag (2,5%), Barban (2,5%), Sveta Nedjelja (2,4%), Višnjan (2,2%), Brtonigla (1,8%), Tinjan (1,6%), Pula (1,2%).

Najveći pad stanovništva u odnosu na Popis 2021. je u Raši (-2,3%) u vidu slabe depopulacije, Grožnjanu (-1,8%), Labinu (-1,6%), Pićnu (-1,5%), Cerovlju i Lupoglavu (po -1,1%), dakle slabu depopulaciju ima ukupno 6 JLS.

U razdoblju od Popisa 2021. do 2023.g. saldo ukupne migracije bio je negativan samo u 1 JLS (Pićan), a u 40 JLS pozitivan. Međutim, međupopisni pad broja stanovnika veći od prirodnog pada zabilježen je u još 1 JLS (Cerovlje), a u 1 JLS (Gračišće) međupopisni pad je jednak prirodnom padu, a evidentiran je pozitivan saldo ukupne migracije, što znači da je i u njima došlo do emigracije, koja nije evidentirana kao takva.

Tablica 6 – Opće kretanje stanovništva Istarske županije od Popisa 2021. do Procjene stanovništva 2023. po JLS te udio promjene u odnosu na Popis 2021.

	Popis 2021.	Procjena 31.12.2023.	% promjene u odnosu na Popis 2021.	Tip prema veličini promjene	Prirodni priраст 2022.- 2023.	% promjene prirodnim prirostom	Tip prema imigraciji i emigraciji	Saldo ukupne migracije 2022.- 2023.
Istarska županija	195.237	201.031	3,0	P3	-2.553	-1,3	I2	8.523
Bujština	23.956	24.463	2,1	P4	-316	-1,3	I2	872
Buje	4.441	4.449	0,2	S	-71	-1,6	I3	99
Brtonigla	1.523	1.550	1,8	P4	-11	-0,7	I2	42
Grožnjan	656	644	-1,8	R1	-18	-2,7	I4	14
Novigrad	3.889	4.033	3,7	P3	-60	-1,5	I2	194
Oprtalj	748	771	3,1	P3	-10	-1,3	I2	22
Umag	12.699	13.016	2,5	P4	-146	-1,1	I2	501
Buzeština	6.267	6.519	4,0	P3	-78	-1,2	I2	363
Buzet	5.999	6.251	4,2	P3	-72	-1,2	I2	358
Lanišće	268	268	0,0	S	-6	-2,2	I3	5
Labinština	20.682	20.616	-0,3	S	-423	-2,0	I4	377
Labin	10.424	10.255	-1,6	R1	-231	-2,2	I4	82
Kršan	2.829	2.952	4,3	P3	-25	-0,9	I2	145
Piščan	1.722	1.697	-1,5	R1	-18	-1,0	E4	-2
Raša	2.809	2.744	-2,3	R1	-88	-3,1	I4	23
Sveta Nedelja	2.898	2.968	2,4	P4	-61	-2,1	I2	129
Pazinština	16.976	17.052	0,4	S	-111	-0,7	I3	214
Pazin	8.279	8.250	-0,4	S	-76	-0,9	I4	49
Cerovlje	1.453	1.437	-1,1	R1	-6	-0,4	E4	2
Gračišće	1.312	1.306	-0,5	S	-6	-0,5	E4	4
Karojba	1.404	1.402	-0,1	S	-5	-0,4	I4	5
Lupoglav	836	827	-1,1	R1	-21	-2,5	I4	24
Motovun	912	912	0,0	S	-6	-0,7	I3	6
Sv.Petar u šumi	1.051	1.162	10,6	P2	7	0,7	I1	96
Tinjan	1.729	1.756	1,6	P4	2	0,1	I1	28
Poreština	27.280	28.872	5,8	P3	-214	-0,8	I2	1.795
Poreč	16.607	17.488	5,3	P3	-121	-0,7	I2	1.026
Funtana	911	1.097	20,4	P1	-6	-0,7	I2	184
Kaštelir-Labinci	1.493	1.605	7,5	P2	-6	-0,4	I2	119
Sveti Lovreč	960	989	3,0	P3	-16	-1,7	I2	55
Tar-Vabriga	2.148	2.338	8,8	P2	-10	-0,5	I2	171
Višnjan	2.096	2.142	2,2	P4	-17	-0,8	I2	55
Vižinada	1.142	1.174	2,8	P4	-10	-0,9	I2	39
Vrsar	1.923	2.039	6,0	P3	-28	-1,5	I2	146
Puljština	81.080	83.425	2,9	P4	-1.205	-1,5	I2	3.568
Pula	52.220	52.867	1,2	P4	-852	-1,6	I3	1.708
Barban	2.491	2.553	2,5	P4	-38	-1,5	I2	80
Fažana	3.463	3.565	2,9	P4	-58	-1,7	I2	123
Ližnjan	4.087	4.384	7,3	P2	-29	-0,7	I2	277
Marčana	4.250	4.474	5,3	P3	-47	-1,1	I2	243
Medulin	6.552	7.380	12,6	P1	-82	-1,3	I2	888
Svetvinčenat	2.179	2.199	0,9	S	-30	-1,4	I3	33
Vodnjan	5.838	6.003	2,8	P4	-69	-1,2	I2	216
Rovinjština	18.996	20.084	5,7	P3	-206	-1,1	I2	1.334
Rovinj	12.968	13.709	5,7	P3	-171	-1,3	I2	948
Bale	1.170	1.287	10,0	P2	-6	-0,5	I2	134
Kanfanar	1.498	1.736	15,9	P1	-5	-0,3	I2	202
Žminj	3.360	3.352	-0,2	S	-24	-0,7	I4	50

Izvor: prema podacima DZS

Tablica 7 – Tipovi općeg kretanja stanovništva temeljeni na veličini promjene broja (%)

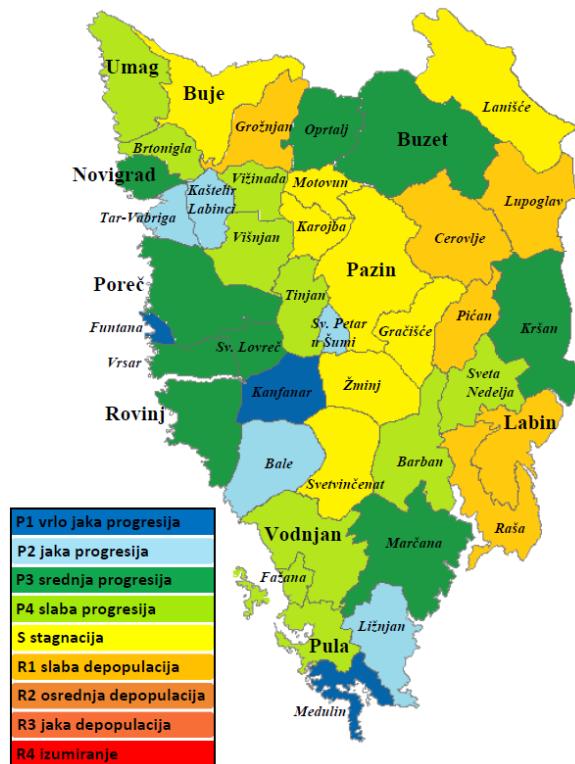
Tip	Obilježje	Vrijednost
P1	vrlo jaka progresija	12,00% i više
P2	jaka progresija	7,00-11,99%
P3	srednja progresija	3,00-6,99%
P4	slaba progresija	1,00-2,99%
S	stagnacija	od -0,99% do 0,99%
R1	slaba depopulacija	od -1,00 do -2,99%
R2	osrednja depopulacija	od -3,00 do -6,99%
R3	jaka depopulacija	od -7,00 do -11,99%
R4	izumiranje	od -12,00% i više

Izvor: Spevec, D. (2009). Starenje stanovništva Varaždinske županije od 1961. Do 2001. Migracijske i etničke teme 25, 1-2, 125-152

Tablica 8 - Tipovi općeg kretanja stanovništva između dva popisa – tipizacija imigracije i emigracije

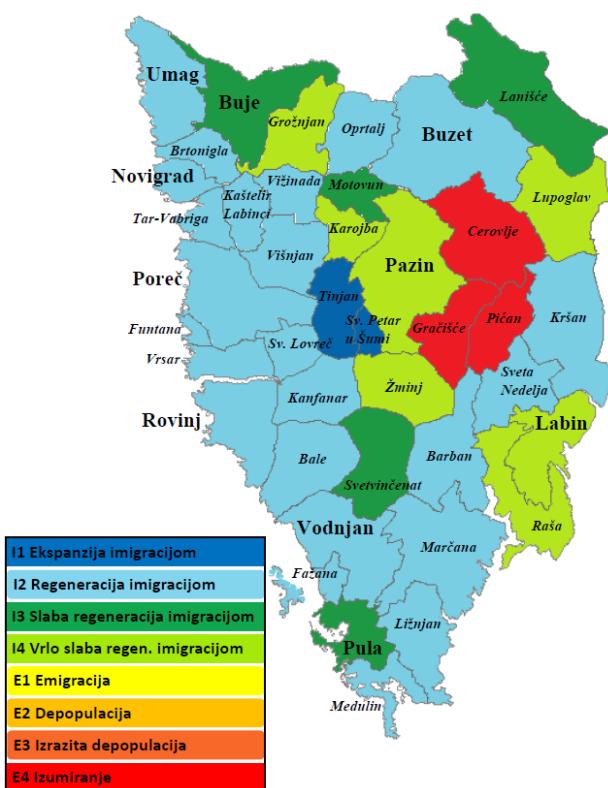
Tip	Obilježje (imigracijska/emigracijska)	Odnos međupopisne promjene (P) i stope prirodnog rasta ili pada (PR)	Predznak stopa	
			P	PR
I1	Ekspanzija imigracijom	P>PR	+	+
I2	Regeneracija imigracijom	P>PR (neovisno o predznaku P>PR)	+	-
I3	Slaba regeneracija imigracijom	P>PR (neovisno o predznaku P<PR)	+	-
I4	Vrlo slaba regeneracija imigracijom	P>PR	-	-
E1	Emigracija	P<PR	+	+
E2	Depopulacija	P<PR(neovisno o predznaku P<PR)	-	+
E3	Izrazita depopulacija	P<PR (neovisno o predznaku P>PR)	-	+
E4	Izumiranje	P<PR	-	-

Izvor: Rajić N., Pejaković T., Lončarić S. Promjene općeg kretanja i osnovnih struktura stanovništva Grada Zagreba 2001.-2011.; Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, Zagreb 2016.

Slika 3 - Tip općeg kretanja stanovništva od Popisa 2021. do 2023.g. prema veličini promjene

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Slika 4 - Tip općeg kretanja stanovništva od Popisa 2021. do 2023.g. prema imigraciji i emigraciji

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Prema podacima Popisa 2021., 41,1% stanovništva IŽ od rođenja stanuje u istom naselju, 7,8% doselilo je iz drugog naselja istog grada ili općine, 21,5% iz drugog grada ili općine IŽ, dakle sveukupno je **70,4% stanovnika s područja IŽ**. Iz druge županije doselilo je 12,8% stanovništva IŽ, a iz inozemstva 16,8% (najviše iz Bosne i Hercegovine – 6,3%).

Tablica 9 - Stanovništvo prema migracijskim obilježjima i spolu, Popis 2021.

Spol	Ukupan broj stanovnika	Od rođenja stanuju u istom naselju	Dosedjeni u naselje stanovanja										Nepoznato	
			s područja Republike Hrvatske				iz inozemstva							
			svega	iz drugog naselja istog grada ili općine	iz drugoga grada ili općine iste županije	iz druge županije	svega	Bosna i Hercegovina	Njemačka	Srbija	Slovenija	Kosovo	ostale zemlje	
sv.	195.237	80.300	82.140	15.215	41.970	24.955	32.788	12.274	3.478	3.327	3.155	817	9.737	9
m	94.483	44.828	33.427	6.631	16.043	10.753	16.225	5.923	1.803	1.511	1.433	429	5.126	3
ž	100.754	35.472	48.713	8.584	25.927	14.202	16.563	6.351	1.675	1.816	1.722	388	4.611	6

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. – stanovništvo po gradovima/općinama (12.4.2024.)

Prema podacima Popisa 2021., 44,6% stanovništva IŽ rođeno je u mjestu stanovanja, 6,8% u drugom naselju istog grada ili općine, 19,6% u drugom gradu ili općini IŽ, dakle sveukupno je **71,0% stanovnika rođeno na područja IŽ**. U drugoj županiji u RH rođeno je 13,6% stanovništva IŽ, a u inozemstvu 15,4% (najviše u Bosni i Hercegovini-8,8%).

Tablica 10 - Stanovništvo prema mjestu rođenja (stanovanja majke pri rođenju) i spolu, Popis 2021.

Spol	Ukupan broj stanovnika	Rodeni u Republici Hrvatskoj						Rodeni u inozemstvu						Nepoznato		
		u mjestu stanovanja	u drugom naselju istoga grada/općine	u drugom gradu/općini iste županije	u drugoj županiji	nepoznato mjesto u RH	svega	Bosna i Hercegovina	Srbija	Njemačka	Kosovo	Slovenija	Makedonija	ostale zemlje		
sv.	195.237	165.191	87.088	13.286	38.231	26.577	9	30.034	17.151	3.768	1.083	1.066	2.340	1.031	3.595	12
m	94.483	79.987	48.218	5.787	14.555	11.424	3	14.491	8.488	1.723	526	574	952	530	1.698	5
ž	100.754	85.204	38.870	7.499	23.676	15.153	6	15.543	8.663	2.045	557	492	1.388	501	1.897	7

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. – stanovništvo po gradovima/općinama (12.4.2024.)

Prema podacima DZS, u 2023. godini je u IŽ doseljeno 8.664 stanovnika, za 25,1% više nego lani (većina odnosno 7.205 doseljeni su iz inozemstva – za 31,9% više nego prošle godine, a 1.459 iz drugih županija RH – približno isto kao lani). Iz IŽ je odseljeno 3.337 stanovnika (za 10,5% manje nego lani): 2.349 u inozemstvo (za 14,2% manje nego prošle godine), a 988 u druge županije RH (približno isto).

Saldo ukupne migracije je pozitivan (veći broj doseljenih od odseljenih) u 2023.g. i u prosjeku petogodišnjeg razdoblja (2019.-2023.g.), zahvaljujući doseljavanju iz inozemstva (84,0% u petogodišnjem saldu ukupne migracije), ali i doseljavanju iz drugih županija (16,0% u saldu ukupne migracije).

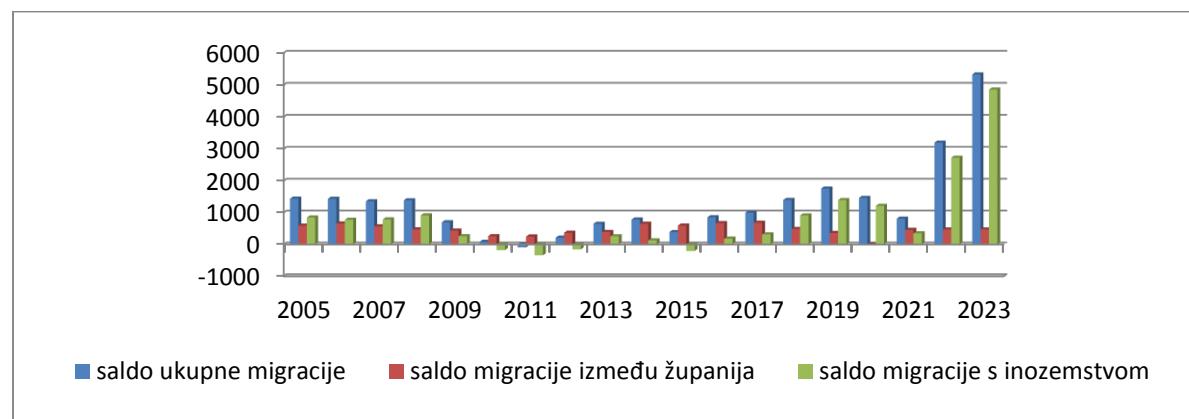
Prosječni godišnji migracijski saldo 2019.-2023.g. je 12,8 doseljenih na 1.000 stanovnika (1,3% godišnje). Saldo migracija između županija za IŽ u posljednjih dvadeset godina je pozitivan (više doseljavanja). Također je u dvadeset godina i saldo s inozemstvom (broj doseljenih iz inozemstva veći od odseljenih u inozemstvo) uglavnom pozitivan (osim 2010.-2012. i 2015.g.). U posljednjih pet godina u odnosu na prethodno razdoblje saldo ukupne migracije povećan je za 2,8 puta (2014.-2018.g. - 4.426, a 2019.-2023.g. 12.553), što ukazuje da raste višak doseljenih u odnosu na odseljene.

Prema podacima DZS, pozitivan saldo ukupne migracije stanovništva u 2023.g. u RH imalo je 15 županija, s tim da je Istarska s pozitivnim saldom od 5.327 na drugom mjestu iza Grada Zagreba (5.528). Pozitivan saldo migracije s inozemstvom imalo je 16 županija, a Istarska je na trećem mjestu (4.856) iza Grada Zagreba (5.850) i Splitsko-dalmatinske županije (4.917).

Tablica 11 – Ukupno doseljeno i odseljeno stanovništvo 2019.- 2023. godine

	Dosedjeni:			Odseljeni:			Saldo ukupne migracije	Saldo migracije između županija	Saldo migracije s inozemstvom
	Ukupno	iz druge županije	iz inozemstva	Ukupno	u drugu županiju	u inozemstvo			
2019.	5.484	1.507	3.977	3.727	1.145	2.582	1.757	362	1.395
2020.	5.053	1.240	3.813	3.591	991	2.600	1.462	249	1.213
2021.	4.390	1.344	3.046	3.579	885	2.694	811	459	352
2022.	6.924	1.461	5.463	3.728	989	2.739	3.196	472	2.724
2023.	8.664	1.459	7.205	3.337	988	2.349	5.327	471	4.856
Ukupno	30.515	7.011	23.504	17.962	4.998	12.964	12.553	2.013	10.540
Prosjek	6.103,0	1.402,2	4.700,8	3.592,4	999,6	2.592,8	2.510,6	402,6	2.108,0

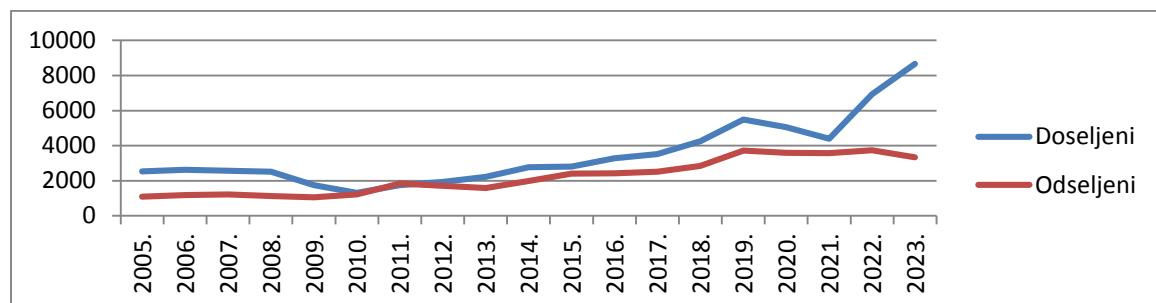
Izvor: Državni zavod za statistiku RH. Pr.STAN-2024-2-1. Migracija stanovništva RH u 2023.(31.07.2024.)

Slika 5 - Saldo migracije u IŽ 2005.-2023. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

Od ulaska u EU 2013.g., u porastu je broj doseljenih, ali i odseljenih. Od 2019. do 2021.godine u padu je broj doseljenih, a i broj odseljenih je u blagom padu. U 2022. i 2023.godini ponovo se bilježi porast doseljenih, a od 2023.godine blago pada broj odseljenih. Nažalost, nema objavljenih drugih podataka o doseljenim i odseljenim osobama (npr. dob, država i sl.).

Slika 6 - Dosedjeni i odsedjeni stanovnici Istarske županije, 2005.-2023.

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

U posljednjih pet godina mjesto stanovanja unutar IŽ promijenilo je 14.959 osoba i to najviše (10.685 ili 71,4%) osoba između različitih gradova/općina, a 4.274 osoba između naselja istoga grada/općine.

Tablica 12 - Preseljeno stanovništvo unutar županije 2019.- 2023. godine

	Među naseljima istoga grada/općine	Među gradovima/ općinama iste županije	Ukupno
2019.	769	2.159	2.928
2020.	822	1.926	2.748
2021.	905	2.245	3.150
2022.	887	2.114	3.001
2023.	891	2.241	3.132
UKUPNO	4.274	10.685	14.959

Izvor: Izvor: Državni zavod za statistiku RH. Pr.STAN-2024-2-1. Migracija stanovništva RH u 2023.(31.07.2024.)

Od 40 JLS s pozitivnim ukupnim saldom migracija u 1 dominira pozitivan saldo migracija između županija (Gračišće), u 3 unutar županije (Karojba, Marčana i Žminj), u 36 s inozemstvom.

U 1 JLS (Pićan) s negativnim ukupnim saldom migracija, dominira pozitivni saldo migracija s inozemstvom, a negativan saldo unutar županije i negativan saldo između županija.

Tablica 13 – Salda migracije u Istarskoj županiji od 2022. do 2023. po JLS

	Saldo ukupne migracije	Saldo migracije unutar županije	Saldo migracije između županija	Saldo migracije s inozemstvom
Istarska županija	8.523	0	943	7580
Bujština	872	33	98	741
Buje	99	-37	3	133
Brtonigla	42	7	-2	37
Grožnjan	14	-1	-1	16
Novigrad	194	20	28	146
Oprtalj	22	-2	10	14
Umag	501	46	60	395
Buzeština	363	9	20	334
Buzet	358	13	16	329
Lanišće	5	-4	4	5
Labinština	377	-29	19	387
Labin	82	-41	-2	125
Kršan	145	9	9	127
Pićan	-2	-8	-5	11
Raša	23	-17	10	30
Sveta Nedelja	129	28	7	94
Pazinština	214	-75	9	280
Pazin	49	-46	-23	118
Cerovlje	2	-18	4	16
Gračišće	4	-2	8	-2
Karojba	5	8	-1	-2
Lupoglav	24	-10	2	32
Motovun	6	-8	2	12
Sv.Petar u šumi	96	8	5	83
Tinjan	28	-7	12	23
Poreština	1.795	-53	265	1573
Poreč	1.026	-56	173	909
Funtana	184	-2	7	169
Kaštela-Labinci	119	23	9	87
Sveti Lovreč	55	3	16	36
Tar-Vabriga	171	28	23	120
Višnjan	55	-13	3	65
Vižinada	39	-1	13	27
Vrsar	146	-35	21	160
Puljština	3.568	116	441	3011
Pula	1.708	-161	194	1675
Barban	80	12	3	65
Fažana	123	-23	34	112
Ližnjan	277	46	34	197
Marčana	243	124	25	94
Medulin	888	73	118	697
Svetvinčenat	33	5	1	27
Vodnjan	216	40	32	144
Rovinjština	1.334	-1	91	1244
Rovinj	948	-130	67	1011
Bale	134	28	7	99
Kanfanar	202	57	11	134
Žminj	50	44	6	0

Izvor: Državni zavod za statistiku. Gradovi u statistici. Statistika u nizu (3.10.2024.)

Prema podacima DZS u 2023. godini u IŽ je živorodeno 1.381 djece (stopa nataliteta 6,9/1.000 stanovnika, RH 8,3/1.000), a umrlo je 2.544 osoba (stopa mortaliteta 12,7/1.000, RH 13,3/1.000), odnosno umrlo je 1.163 osoba više no što je djece živorodeno, što znači da se u 2023.g. nastavlja prirodni pad stanovništva. Vitalni indeks (odnos živorodenih i umrlih) u IŽ iznosio je u 2023.g. 54,3 (RH 62,7).

Stopa prirodnog prirasta bila je negativna, -5,8/1.000 (-5,0 stopa u RH). Pozitivan prirodni prirast u 2023.g. nije imala niti jedna županija, pa tako niti Istarska.

U IŽ se u prosjeku (prosjek 2019.-2023.) godišnje rodilo 1.564,8 žive djece, a stopa nataliteta iznosi 8,0/1.000. Opća stopa fertiliteta pokazuje broj živorodenih u odnosu na žensko stanovništvo u fertilnoj dobi (15-49 godina). Opća stopa fertiliteta za IŽ 2019.-2023.g. iznosila je 39,9 živorodene djece na 1.000 žena fertilne dobi. Stopom totalnog fertiliteta mjeri se prosječan broj djece koje bi žena rodila u toku fertilnog razdoblja kada bi rađala prema sadašnjim stopama fertiliteta (očekivani broj djece). Kritična brojčana vrijednost stope totalnog fertiliteta iznosi 2,1 - stopa manja od 2,1 govori da u stanovništvu nije osigurana jednostavna reprodukcija stanovništva. U IŽ je u prosjeku (2019.-2023.) iznosila 1,4 djece te ne osigurava reprodukciju. U IŽ godišnje je u prosjeku (2019.-2023.) umrlo 2.639,2 osoba, a stopa mortaliteta iznosila je 13,4/1.000. Vitalni indeks iznosio je u prosjeku 59,3 (prosjek od 2019.-2023.), a obzirom da je manji od 100 ukazuje na veći broj umrlih nego rođenih odnosno da je riječ o regresivnom stanovništvu.

Tablica 14 - Prirodno kretanje stanovništva 2019. - 2023.

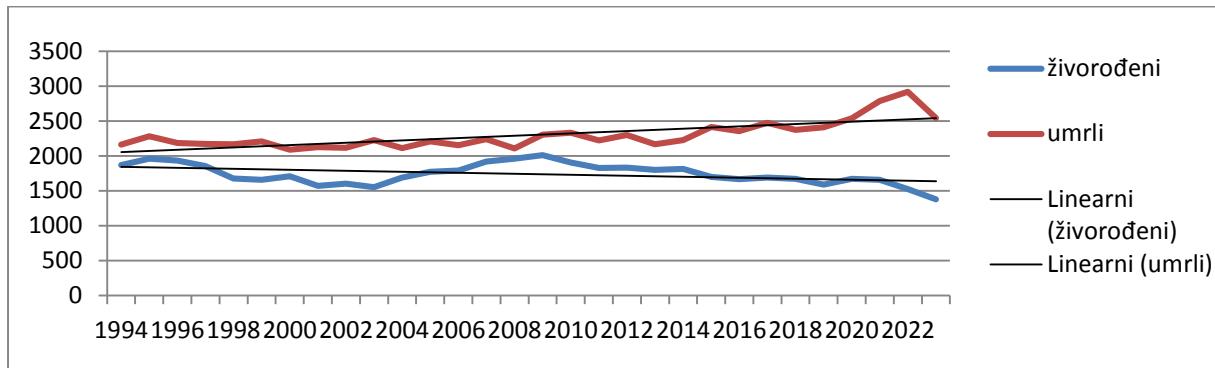
	Procjena 2019.	Procjena 2020.	Procjena 2021.	Procjena 2022.	Procjena 2023.	Prosjek (2019.-2023.)
Broj stanovnika	196.571	195.378	195.326	195.970	199.541	196.557,2
Živorodeni	1.589	1.670	1.657	1.527	1.381	1.564,8
Umrlji	2.411	2.540	2.784	2.917	2.544	2.639,2
Prirodni prirast	-822	-870	-1.127	-1.390	-1.163	-1.074,4
Žene fertilne dobi (15-49 g.)	39.433	39.015	38.932	38.964	39.766	39.222,0
Živorodeni (na 1000 stanovnika)	8,1	8,5	8,5	7,8	6,9	8,0
Umrlji (na 1000 stanovnika)	12,3	13,0	14,3	14,9	12,7	13,4
Prirodni prirast (na 1000 stanovnika)	-4,2	-4,5	-5,8	-7,1	-5,8	-5,5
Vitalni indeks (živorodeni na 100 umrlih)	65,9	65,7	59,5	52,3	54,3	59,3
Opći fertilitet (na 1000 žena fertilne dobi)	40,3	42,8	42,6	39,2	34,7	39,9
Totalni fertilitet	1,4	1,5	1,5	1,4	1,2	1,4

Opći fertilitet=broj živorodene djece / broj žena fertilne dobi*1000

Totalni fertilitet (prosječan broj živorodene djece koje žena rodi u toku života)= broj živorodene djece / broj žena fertilne dobi*35 godina

Izvor: Državni zavod za statistiku RH. Pr.STAN-2024-I-1. Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske u 2023 (23.07.2024.)

U IŽ nakon porasta broja živorodene djece u razdoblju od 2004. do 2009. godine (2009.g. 2.012 živorodene djece), od 2010.g. njihov broj se kontinuirano smanjuje.

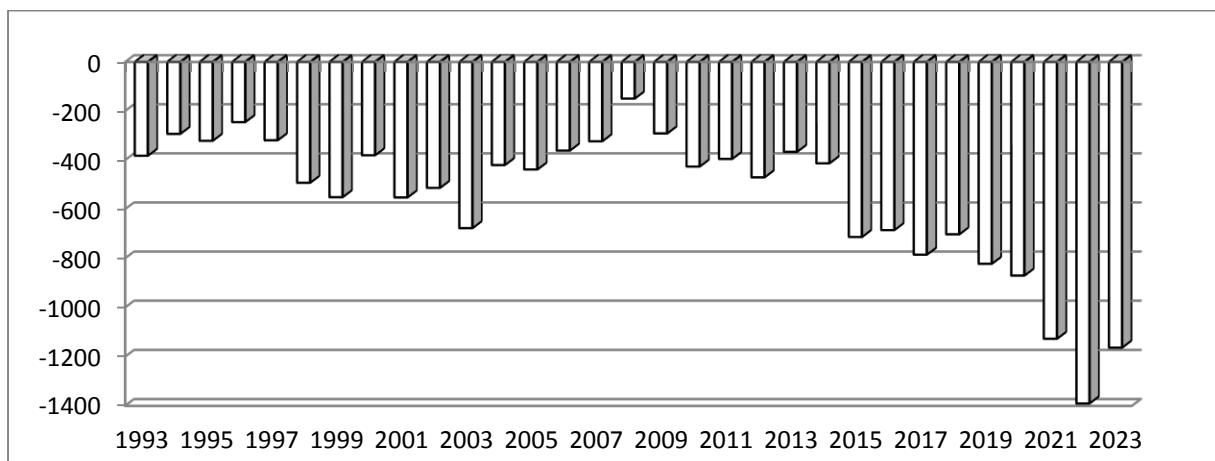

Slika 7 - Prirodno kretanje stanovništva Istarske županije od 1994.-2023. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

Stopa prirodnog prirasta za IŽ je od 1992.g. negativna. U razdoblju 2019.-2023. (prosječna godišnja stopa -5,5/1000) izgubljeno je, zbog viška umrlih nad rođenima, 5.372 stanovnika.

Zbog negativnog prirodnog prirasta u posljednjih 5 godina nestalo je stanovništvo gotovo tri (2,7) prosječne istarske općine (5.372 stanovnika, a prosjek stanovnika po općini na Popisu 2021. bio je 1.995,9).

Slika 8 - Prirodni prirast stanovništva Istarske županije od 1994.-2023. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

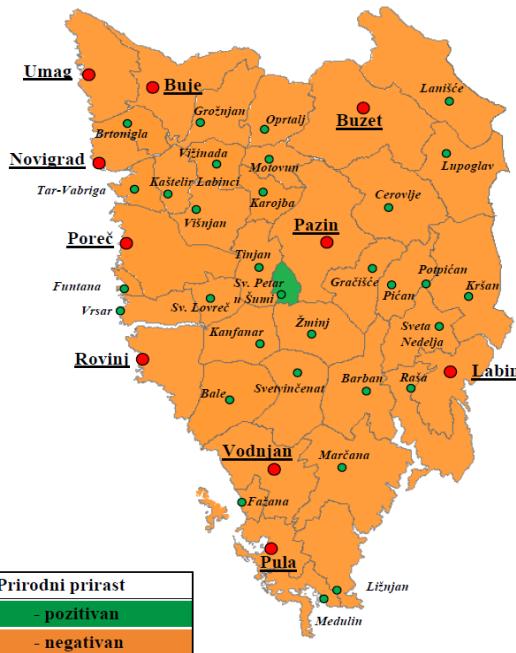
Pozitivni prirodni prirast u 2023.godini imali su Sv. Petar u šumi (+8), Tar-Vabriga (+1) i Tinjan (+7), a negativni prirodni prirast imalo je 38 JLS. U RH samo je 43 JLS (od 555 ili 7,7%) u 2023.g. imalo pozitivan prirodni prirast.

U zadnjem petogodišnjem razdoblju (prosjek 2019.-2023.g.) pozitivan prirodni prirast ima samo 1 JLS: općina Sv. Petar u šumi.

Tablica 15 - Prirodno kretanje stanovništva po općinama i gradovima Istarske županije

	2023.				prosjek 2019.-2023.			
	živorođeni	umrli	prirodni prirast	vitalni indeks	Živorođeni	umrli	prirodni prirast	vitalni indeks
Istarska županija	1.381	2.544	-1.163	54,3	1.564,8	2.639,2	-1.074,4	59,3
Bujičina	147	286	-139	51,4	186,6	306,2	-119,6	60,9
grad Buje	24	60	-36	40,0	27,6	60,2	-32,6	45,8
Brtonigla	10	13	-3	76,9	11,0	16,6	-5,6	66,3
Grožnjan	1	11	-10	9,1	5,0	11,6	-6,6	43,1
grad Novigrad	26	46	-20	56,5	31,6	47,4	-15,8	66,7
Oprtalj	9	13	-4	69,2	6,4	12,6	-6,2	50,8
grad Umag	77	143	-66	53,8	105,0	157,8	-52,8	66,5
Buzeština	36	73	-37	49,3	46,4	71,8	-25,4	64,6
grad Buzet	35	67	-32	52,2	43,2	64,6	-21,4	66,9
Lanišće	1	6	-5	16,7	3,2	7,2	-4,0	44,4
Labinština	113	335	-222	33,7	143,6	327,4	-183,8	43,9
grad Labin	46	182	-136	25,3	63,6	167,2	-103,6	38,0
Kršan	30	39	-9	76,9	29,0	47,2	-18,2	61,4
Pičan	12	23	-11	52,2	15,8	24,2	-8,4	65,3
Raša	9	50	-41	18,0	16,4	45,6	-29,2	36,0
Sv.Nedelja	16	41	-25	39,0	18,8	43,2	-24,4	43,5
Pazinština	161	197	-36	81,7	169,6	211,2	-41,6	80,3
grad Pazin	72	104	-32	69,2	81,4	99,8	-18,4	81,6
Cerovlje	12	13	-1	92,3	15,6	19,2	-3,6	81,3
Gračišće	12	15	-3	80,0	13,0	18,2	-5,2	71,4
Karojoba	10	12	-2	83,3	14,0	15,0	-1,0	93,3
Lupoglav	5	16	-11	31,3	5,0	13,6	-8,6	36,8
Motovun	7	9	-2	77,8	8,0	11,8	-3,8	67,8
Sv.Petar u šumi	18	10	8	180,0	14,2	11,4	2,8	124,6
Tinjan	25	18	7	138,9	18,4	22,2	-3,8	82,9
Poreština	211	316	-105	66,8	238,4	315,8	-77,4	75,5
grad Poreč	120	178	-58	67,4	147,0	181,4	-34,4	81,0
Funtana	7	8	-1	87,5	7,2	9,8	-2,6	73,5
Kaštelir -Labinci	13	14	-1	92,9	12,8	16,6	-3,8	77,1
Sv.Lovreč	3	13	-10	23,1	7,2	15,0	-7,8	48,0
Tar-Vabriga	21	20	1	105,0	19,6	21,6	-2,0	90,7
Višnjan	19	36	-17	52,8	19,2	29,0	-9,8	66,2
Vižinada	9	14	-5	64,3	10,6	16,4	-5,8	64,6
Vrsar	19	33	-14	57,6	14,8	26,0	-11,2	56,9
Puljština	569	1.093	-524	52,1	616,6	1.142,2	-525,6	54,0
grad Pula	371	744	-373	49,9	393,8	766,4	-372,6	51,4
Barban	21	36	-15	58,3	21,8	39,6	-17,8	55,1
Fažana	21	38	-17	55,3	24,6	43,8	-19,2	56,2
Ližnjan	35	40	-5	87,5	32,6	46,8	-14,2	69,7
Marčana	31	49	-18	63,3	34,4	58,2	-23,8	59,1
Medulin	41	76	-35	53,9	48,8	88,0	-39,2	55,5
Svetvinčenat	13	33	-20	39,4	18,6	31,0	-12,4	60,0
grad Vodnjan	36	77	-41	46,8	42,0	68,4	-26,4	61,4
Rovinjština	144	244	-100	59,0	163,6	264,6	-101,0	61,8
grad Rovinj	88	169	-81	52,1	102,2	182,2	-80,0	56,1
Bale	8	15	-7	53,3	12,2	15,4	-3,2	79,2
Kanfanar	14	15	-1	93,3	16,0	22,6	-6,6	70,8
Žminj	34	45	-11	75,6	33,2	44,4	-11,2	74,8

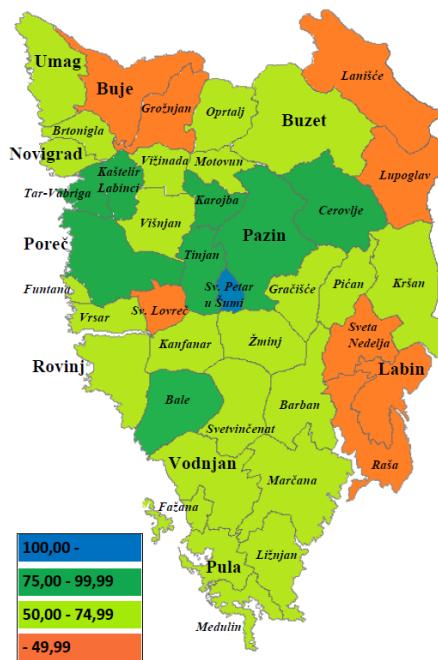
Izvor: Državni zavod za statistiku RH. Pr. STAN-2024-I-1. Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske u 2023.(23.07.2024.)

Slika 9 - Prirodni prirast stanovništva po općinama i gradovima Istarske županije (prosjek 2019.-2023. godine)

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

U petogodišnjem razdoblju (2019.-2023.) najniži vitalni indeks imale su općine Raša (36,0 odnosno na 1 rođeno dijete 2,8 osoba su umrle), Lupoglav (36,8 odnosno na 1 rođeno dijete 2,7 osoba su umrle) i grad Labin (38,0 odnosno na 1 rođeno dijete 2,6 osoba su umrle). Vitalni indeks između 40,0 i 49,0 odnosno manji od 50 imali su: grad Buje (45,8) te općine Grožnjan (43,1), Sv. Nedelja (43,5), Lanišće (44,4) i Sveti Lovreč (48,0).

Slika 10 - Vitalni indeks stanovništva po općinama i gradovima Istarske županije (prosjek 2019.-2023. godine)

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Broj sklopljenih brakova u 2023. godini (684) nešto je veći u odnosu na 2022.g., pa je stopa sklopljenih brakova 3,4/1.000 stanovnika (RH 4,5/1.000). U 2023. godini razvedeno je 0,5 brakova na 1.000 stanovnika (RH 1,1/1.000), odnosno 133,0 razvedenih brakova na 1.000 sklopljenih (RH 254,7/1.000).

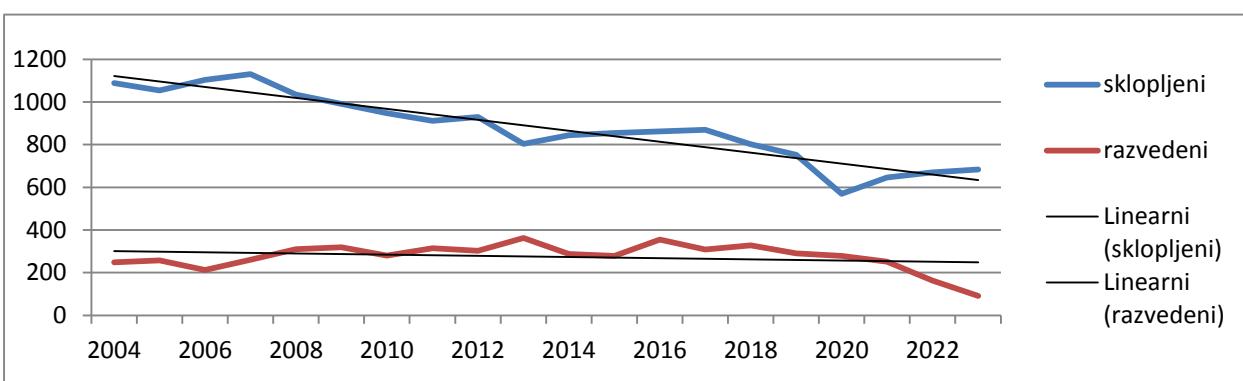
Broj sklopljenih brakova u Istarskoj županiji je kontinuirano u padu i prosječno se godišnje sklopi 664,2 brakova (2019.-2023.), odnosno prosječna stopa sklopljenih brakova iznosi 3,4/1.000 stanovnika.

Broj razvedenih brakova u Istarskoj županiji je u blagom padu, prosječno se godišnje razvede 214,8 brakova (2019.-2023.) odnosno prosječna stopa razvedenih brakova iznosi 1,1/1000 stanovnika. Prosječna stopa razvedenih brakova na 1.000 sklopljenih iznosila je 323,4 (2019.-2023.g.).

Tablica 16 - Sklopljeni i razvedeni brakovi 2019. – 2023.

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Prosjek (2019.-2023.)
Broj stanovnika	196.571	195.378	195.326	195.970	199.541	196.557,2
Sklopljeni brakovi	752	569	646	670	684	664,2
Razvedeni brakovi	290	278	252	163	91	214,8
Sklopljeni brakovi (na 1.000 stanovnika)	3,8	2,9	3,3	3,4	3,4	3,4
Razvedeni brakovi (na 1.000 stanovnika)	1,5	1,4	1,3	0,8	0,5	1,1
Razvedeni brakovi (na 1.000 sklopljenih)	385,6	488,6	390,1	243,3	133,0	323,4

Izvor: Državni zavod za statistiku RH. Pr.STAN-2024-1.1. Prirodno kretanje stanovništva RH u 2023.g .(22.07.2024.).

Slika 11 – Sklopljeni i razvedeni brakovi u Istarskoj županiji od 2004.-2023. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

U 2023.g. većinom (427) je sklapan građanski oblik braka. Većina nevjesti (84,2%) i ženika (81,9%) je brak skloplilo po prvi put.

Sve je češći građanski oblik sklapanja braka (u razdoblju 2019.-2023.g. 62,4%, 2014.-2018.g. 57,8%), u 2023.g. 62,4% (RH 48,5%).

Tablica 17 - Sklopljeni brakovi prema obliku sklapanja braka i braku po redu

	Oblik sklapanja braka			Brak po redu:					
				Ženika:			Nevjeste:		
	Ukupno	Gradanski	Vjerski	Prvi	Drugi	Treći i više	Prvi	Drugi	Treći i više
2014.	844	470	374	746	85	13	738	97	9
2015.	855	495	360	744	98	13	731	116	8
2016.	862	465	397	755	97	10	760	93	9
2017.	870	528	342	750	106	14	734	127	9
2018.	802	489	313	671	117	14	680	111	11
Ukupno 2014.-2018.	4.233	2.447	1.786	3.666	503	64	3.643	544	46
%	100,0	57,8	42,2	86,6	11,9	1,5	86,1	12,9	1,1
2019.	752	444	308	645	99	8	645	93	14
2020.	569	376	193	484	79	6	489	75	5
2021.	646	411	235	553	86	7	538	99	9
2022.	670	415	255	554	108	8	568	96	6
2023.	684	427	257	560	114	10	576	100	8
Ukupno 2019.-2023.	3.321	2.073	1.248	2.796	486	39	2.816	463	42
%	100,0	62,4	37,6	84,2	14,6	1,2	84,8	13,9	1,3

Izvor: Državni zavod za statistiku RH.

U 2023.g. ženici su najčešće u dobi 30-39 godina (44,0%), a slijede u dobi 40-59 godina (24,0%) i 25-29 godina (20,5%). Nevjeste su 2023.g. bile također najčešće u dobi 30-39 godina (39,8%), a slijede u dobi 25-29 godina (30,0%) i 40-59 godine (17,8%).

Sklapanje braka se sve više odgađa, ženici i nevjeste prilikom sklapanja braka sve su starije dobi.

Veći je udio onih koji sklapaju brak iznad 30 godina: ženika je 2019.-2023.g. bilo 70,8%, 2014.-2018.g. 64,9%; nevjesta je 2019.-2023.g. bilo 54,9%, 2014.-2018.g. 46,4%).

Tablica 18 - Sklopljeni brakovi prema starosti ženika i nevjeste

	Ženik						Nevjesta							
	Ukupno	Do 19 g.	20-24	25-29	30-39	40-59	60+	Ukupno	Do 19 g.	20-24	25-29	30-39	40-59	60 +
2014.	844	3	51	256	397	114	23	844	18	129	336	287	67	7
2015.	855	3	50	257	399	111	35	855	14	139	320	281	86	15
2016.	862	2	46	255	418	109	32	862	16	133	314	315	67	17
2017.	870	2	51	249	397	139	32	870	15	108	314	317	97	19
2018.	802	2	53	206	380	119	42	802	14	127	272	284	84	20
Ukupno 2014.-2018.	4.233	12	251	1.223	1.991	592	164	4.233	77	636	1.556	1.484	401	78
%	100,0	0,3	5,9	28,9	47,0	14,0	3,9	100,0	1,8	15,0	36,8	35,1	9,5	1,8
2019.	752	4	49	195	347	124	33	752	8	119	251	252	108	14
2020.	569	3	31	137	267	110	21	569	3	58	198	226	76	8
2021.	646	2	39	155	308	106	36	646	5	91	198	244	95	13
2022.	670	1	22	155	318	135	39	670	4	71	226	256	96	17
2023.	684	4	32	140	301	164	43	684	10	52	205	272	122	23
Ukupno 2019.-2023.	3.321	14	173	782	1.541	639	172	3.321	30	391	1.078	1.250	497	75
%	100,0	0,4	5,2	23,5	46,4	19,2	5,2	100,0	0,9	11,8	32,5	37,6	15,0	2,3

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

U 2023.g. u 91 razvedenih brakova muž je najčešće u dobi od 40-49 godina (39,6%), a žena također u dobi 40-49 godina (36,3%). U dobi iznad 50 godina bilo je 34,1% razvedenih muževa i 20,9% žena.

U blagom porastu je udio razvoda u dobi iznad 50 godina: kod muževa 2019.-2023.g. 31,3%, 2014.-2018.g. 30,1%, odnosno kod žena 2019.-2023.g. 21,3%, 2014.-2018.g. 20,4%.

Tablica 19 - Razvedeni brakovi prema starosti muža i žene

	Muž							Žena								
	Ukupno	Do 19 g.	20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60+	Ukupno	Do 19 g.	20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60+
2014.	288	-	2	16	111	91	55	13	288	-	4	37	120	89	33	5
2015.	279	-	1	24	86	70	64	34	279	-	7	33	94	74	54	17
2016.	355	-	3	20	116	108	73	35	355	1	10	35	147	85	57	20
2017.	309	-	3	20	84	101	74	27	309	-	6	28	110	96	50	19
2018.	328	-	2	16	104	111	73	22	328	-	7	29	130	99	48	15
Ukupno 2014.-2018.	1.559	-	11	96	501	481	339	131	1.559	1	34	162	601	443	242	76
%	100,0	0,0	0,7	6,2	32,1	30,9	21,7	8,4	100,0	0,1	2,2	10,4	38,6	28,4	15,5	4,9
2019.	290	-	6	5	87	101	62	29	290	-	10	18	99	96	45	22
2020.	278	-	2	8	73	107	61	27	278	-	5	17	108	90	40	18
2021.	252	-	3	9	74	93	48	25	252	-	8	21	87	85	31	20
2022.	163	-	2	6	33	68	33	21	163	-	4	12	50	63	24	10
2023.	91	-	-	4	20	36	23	8	91	-	-	7	32	33	13	6
Ukupno 2019.-2023.	1.074	-	13	32	287	405	227	110	1.074	-	27	75	376	367	153	76
%	100,0	0,0	1,2	3,0	26,7	37,7	21,1	10,2	100,0	0,0	2,5	7,0	35,0	34,2	14,2	7,1

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

U 2023.g. najčešće su razvedeni brakovi u trajanju dužem od 20 godina (27,5%) ili od 5 do 9 godina (24,2%).

U razdoblju 2019.-2023.g. najčešće su razvedeni brakovi u trajanju dužem od 20 godina (28,5%) ili od 5-9 godina (21,4%).

Tablica 20 - Razvedeni brakovi prema trajanju braka

	Ukupno	Do 1 g.	1-4 g.	5-9 g.	10-14 g.	15-19 g.	20 + g.
2014.	288	4	48	77	49	39	71
2015.	279	3	42	68	37	40	89
2016.	355	6	53	85	72	43	96
2017.	309	6	51	61	61	37	93
2018.	328	10	53	52	70	60	83
Ukupno 2014.-2018.	1.559	29	247	343	289	219	432
%	100,0	1,9	15,8	22,0	18,5	14,0	27,7
2019.	290	4	46	62	54	37	87
2020.	278	3	38	67	46	48	76
2021.	252	5	59	41	39	33	75
2022.	163	2	23	38	35	22	43
2023.	91	3	7	22	16	18	25
Ukupno 2019.-2023.	1.074	17	173	230	190	158	306
%	100,0	1,6	16,1	21,4	17,7	14,7	28,5

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

U 2023.godini u 59,3% brakova koji su se razveli bilo je uzdržavane djece. U razvedenim brakovima s uzdržavanom djecom (54 brakova), najčešće je dvoje uzdržavane djece (38,9%) ili jedno dijete (46,3%). U većini razvedenih brakova s uzdržavanom djecom ona su dodijeljena na čuvanje i odgoj ženi (77,8% razvedenih brakova s uzdržavanom djecom).

Tablica 21 - Razvedeni brakovi prema broju uzdržavane djece u braku koji se razveo i komu su dodijeljena na čuvanje i odgoj

	-prema broju uzdržavane djece rođene u braku koji se razveo:					- prema broju uzdržavane djece dodijeljene na čuvanje i odgoj:					
	Ukupno	0	1	2	3 i više	Ukupno	Nema uzdržavane djece	Mužu	Ženi	Mužu i ženi	Drugoj osobi, ustanovi
2014.	288	119	90	70	9	288	119	14	150	5	-
2015.	279	125	96	47	11	279	125	13	136	5	-
2016.	355	145	121	79	10	355	145	13	184	12	1
2017.	309	139	89	74	7	309	139	9	150	11	-
2018.	328	140	99	82	7	328	140	17	160	11	-
Ukupno 2014.-2018.	1.559	668	495	352	44	1.559	668	66	780	44	1
%	100,0	42,8	31,8	22,6	2,8	100,0	42,8	4,2	50,0	2,8	0,1
2019.	290	133	83	69	5	290	133	12	139	6	-
2020.	278	119	88	63	8	278	119	15	139	5	-
2021.	252	111	87	51	3	252	111	13	124	4	-
2022.	163	58	44	54	7	163	58	8	91	5	1
2023.	91	37	25	21	8	91	37	7	42	5	-
Ukupno 2019.-2023.	1.074	458	327	258	31	1.074	458	55	535	25	1
%	100,0	42,6	30,4	24,0	2,9	100,0	42,6	5,1	49,8	2,3	0,1

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

U braku je 2023.g. rođeno 57,1% djece, odnosno izvan braka je rođeno 42,9% djece što je iznad prosjeka RH (izvan braka 26,1%).

Udio izvanbračne djece povećan je u razdoblju 2019.-2023.g. (38,8%) u odnosu na 2014.-2018.g. (29,6%).

U 2023.g. 48,1% živorođenih bilo je rođeno kao prvo dijete, 37,1% kao drugo dijete, a 14,8% kao treće i nakon trećeg (u RH 19,8%, EU 2022. 18,6%).

Tablica 22 - Živorođeni prema bračnosti i redu rođenja

	Ukupno	Bračnost djeteta		Red rođenja djeteta			
		U braku	Izvan braka	Prvo dijete	Drugo	Treće i više	Nepoznato
2014.	1.813	1.316	497	916	635	256	6
2015.	1.701	1.236	465	824	617	259	1
2016.	1.669	1.194	475	803	612	246	8
2017.	1.690	1.166	524	820	629	234	7
2018.	1.670	1.104	566	818	613	239	-
Ukupno 2014.-2018.	8.543	6.016	2.527	4.181	3.106	1.234	22
%	100,0	70,4	29,6	48,9	36,4	14,4	0,3
2019.	1.589	1.042	547	813	572	203	1
2020.	1.670	1.058	612	794	624	250	2
2021.	1.657	998	659	826	593	238	-
2022.	1.527	900	627	778	540	209	-
2023.	1.381	788	593	664	512	205	-
Ukupno 2019.-2023.	7.824	4.786	3.038	3.875	2.841	1.105	3
%	100,0	61,2	38,8	49,5	36,3	14,1	0,0

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

U 2023.godini djecu su najčešće rodile majke u dobi 30-39 godina (61,9%), odnosno u dobi 20-29 godina (31,1%).

Starost majki živorođene djece je u porastu, većina majki je u dobi iznad 30 godina: u 2019.-2023.g. 65,3%, 2014.-2018.g. 60,3%.

U 2023.godini nije rodila niti jedna djevojčica u dobi mlađoj od 15 godina (a ni u promatranom razdoblju od 2014. do 2023.). U 2019.-2023.g. u padu je za 45,2% broj poroda majki u dobi 15-19 godina (u odnosu na 2014.-2018.g.).

Tablica 23 - Živorođeni prema starosti majke

	Ukupno	15-19 g.	20-29 g.	30-39 g.	40+ g.
2014.	1.813	31	751	961	70
2015.	1.701	25	677	951	48
2016.	1.669	23	628	958	60
2017.	1.690	16	629	981	64
2018.	1.670	20	594	982	74
Ukupno 2014.-2018.	8.543	115	3.279	4.833	316
%	100,0	1,3	38,4	56,6	3,7
2019.	1.589	19	554	932	84
2020.	1.670	11	575	998	86
2021.	1.657	12	558	999	88
2022.	1.527	11	532	898	86
2023.	1.381	10	430	855	86
Ukupno 2019.-2023.	7.824	63	2.649	4.682	430
%	100,0	0,8	33,9	59,8	5,5

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

U 2023. godini većina (97,2%) majki imalo je stručno obrazovanje: 46,3% srednjoškolsko te 50,9% više i visoko obrazovanje. Bez škole ili samo s osnovnom školom je 29 (2,1%) majki, što je manje od prosjeka RH (4,5%). U 2023.g. 95,7% majki koje su rodile bile su aktivne – radile su ili tražile posao, udio aktivnih majki u Istri je veći u odnosu na prosjek RH (88,7%).

Tablica 24 - Živorodeni prema postignutom obrazovanju i aktivnosti majke

	Ukupno	Postignuto obrazovanje majke						Aktivnost majke		
		Bez završene OŠ	OŠ	SŠ	VŠS	VSS (preddiplom. nadalje)	Nep.	Aktivna i s osobnim prihodom	Uzdržavana	Ostalo i nepoz.
2014.	1.813	-	17	1.124	117	439	116	1.681	113	19
2015.	1.701	2	11	1.069	107	433	79	1.595	96	10
2016.	1.669	-	23	1.030	144	430	42	1.574	84	11
2017.	1.690	2	31	1.057	149	443	8	1.600	84	6
2018.	1.670	6	37	927	118	557	25	1.594	49	27
Ukupno 2014.-2018.	8.543	10	119	5.207	635	2.302	270	8.044	426	73
%	100,0	0,1	1,4	61,0	7,4	26,9	3,2	94,2	5,0	0,9
2019.	1.589	4	40	832	93	592	28	1.516	43	30
2020.	1.670	3	47	839	80	647	54	1.568	43	59
2021.	1.657	6	44	809	76	704	18	1.595	40	22
2022.	1.527	4	37	773	79	620	14	1.453	52	22
2023.	1.381	5	24	640	68	635	9	1.321	47	13
Ukupno 2019.-2023.	7.824	22	192	3.893	396	3.198	123	7.453	225	146
%	100,0	0,3	2,5	49,8	5,1	40,9	1,6	95,3	2,9	1,9

Izvor: Državni zavod za statistiku RH

Prema podacima Hrvatskog registra o osobama s invaliditetom HZJZ-a u Istarskoj županiji (stanje na dan 04.09.2023.) živi 22.256 osobe s invaliditetom, od toga 11.961 su muškog (53,7%) i 10.295 ženskog spola (46,3%). Najveća prevalencija osoba s invaliditetom u stanovništvu je u starijoj dobi (10.636 ili 22,7% starijeg stanovništva), u radno aktivnoj dobi (9.256 ili 8,1% stanovništva), a 2.364 ili 6,9% u dječoj dobi, 0-19 godina.

Istarska županija ima, u odnosu na ostale županije, najmanji udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije (11,4%) i ispod prosjeka RH prevalencije (17,0%) ukupno i u svim dobnim skupinama.

Tablica 25 - Broj osoba s invaliditetom u Istarskoj županiji prema spolu, dobnim skupinama, udjelima i prevalenciji

	Muški	Ženski	UKUPNO	Struktura (%)	Prevalencija (%)
0-19 g.	1.526	838	2.364	10,6	6,9
20-64 g.	5.085	4.171	9.256	41,6	8,1
65 i više g.	5.350	5.286	10.636	47,8	22,7
UKUPNO	11.961	10.295	22.256	100,0	11,4
%	53,7	46,3	100,0		

Napomena HZJZ-a: za izračun prevalencije korišteni su podaci o osobama s invaliditetom i službena procjena stanovništva 2021. (DZS)

Izvor: HZJZ

Najveća prevalencija je zabilježena u Raši (15,5%), a slijedi Lanišće 14,6%, Pula 14,2%, Vodnjan 13,2% i Fažana 12,8%. Najmanju prevalenciju imaju Kaštelir- Labinci 6,5%, Sv. Lovreč 7,3%, Funtana 7,4%, Karojba 7,8% i Umag 8,0%.

Tablica 26 - Struktura osoba s invaliditetom u Istarskoj županiji i prevalencija

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom u IŽ	Broj stanovnika - procjena 31.12.2023.	Prevalencija (%)
Pula - Pola	7.500	33,7	52.867	14,2
Rovinj - Rovigno	1.456	6,5	13.709	10,6
Poreč - Parenzo	1.425	6,4	17.488	8,1
Labin	1.296	5,8	10.255	12,6
Umag - Umago	1.045	4,7	13.016	8,0
Vodnjan - Dignano	791	3,6	6.003	13,2
Pazin	759	3,4	8.250	9,2
Medulin	682	3,1	7.380	9,2
Marčana	542	2,4	4.474	12,1
Ližnjan - Lisignano	535	2,4	4.384	12,2
Buzet	525	2,4	6.251	8,4
Fažana - Fasana	458	2,1	3.565	12,8
Raša	426	1,9	2.744	15,5
Buje - Buie	413	1,9	4.449	9,3
Žminj	331	1,5	3.352	9,9
Novigrad - Cittanova	330	1,5	4.033	8,2
Kršan	317	1,4	2.952	10,7
Sveta Nedelja	311	1,4	2.968	10,5
Svetvinčenat	279	1,3	2.199	12,7
Barban	270	1,2	2.553	10,6
Tar-Vabriga - Torre-Abrega	191	0,9	2.338	8,2
Vrsar - Orsera	188	0,8	2.039	9,2
Višnjan - Visignano	187	0,8	2.142	8,7
Kanfanar	174	0,8	1.736	10,0
Pičan	173	0,8	1.697	10,2
Tinjan	155	0,7	1.756	8,8
Gračišće	136	0,6	1.306	10,4
Cerovlje	135	0,6	1.437	9,4
Brtonigla - Verteneglio	131	0,6	1.550	8,5
Bale - Valle	131	0,6	1.287	10,2
Vižinada - Visinada	115	0,5	1.174	9,8
Karojba	109	0,5	1.402	7,8
Sveti Petar u šumi	107	0,5	1.162	9,2
Kaštelir-Labinci - Castelliere-S.Domenica	105	0,5	1.605	6,5
Lupoglav	90	0,4	827	10,9
Motovun - Montona	87	0,4	912	9,5
Grožnjan - Grisignana	82	0,4	644	12,7
Funtana - Fontane	81	0,4	1.097	7,4
Oprtalj - Portole	77	0,3	771	10,0
Sveti Lovreč	72	0,3	989	7,3
Lanišće	39	0,2	268	14,6
UKUPNO	22.256	100,0	201.031	11,1

Izvor: prema podacima HZJZ-a

Iz Istarske županije, u Hrvatski registar osoba s invaliditetom HZJZ-a, pristigla su rješenja o primjenom obliku školovanja za 1.802 osobe s većim brojem osoba muškog spola (68%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja,

višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja.

U Istarskoj županiji žive 654 branitelja s invaliditetom te 185 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Najčešće vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osoba iz Istarske županije su oštećenja drugih organa (35,6%), višestruka oštećenja (31,9%) i oštećenja lokomotornog sustava (28,7%). U RH nakon višestrukih oštećenja (30,9%) i oštećenja lokomotornog sustava (28,7%), slijede oštećenja drugih organa (27,5%) i mentalna oštećenja (24,4%).

Tablica 27 - Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom u IŽ	Prevalencija/ 1.000 stanovnika u IŽ
Oštećenje drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	7.920	35,6	39,7
Višestruka oštećenja	7.109	31,9	35,6
Oštećenja lokomotornog sustava	6.398	28,7	32,1
Mentalna oštećenja	4.128	18,5	20,7
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.594	16,1	18,0
Oštećenja govorno glasovne komunikacije	1.658	7,4	8,3
Intelektualna oštećenja	1.040	4,7	5,2
Oštećenja vida	806	3,6	4,0
Oštećenja perifernog živčanog sustava	695	3,1	3,5
Oštećenja sluha	666	3,0	3,3
Poremećaji iz spektra autizma	225	1,0	1,1
Gluhosljepoča	8	0,0	0,0

Izvor: prema HZJZ

Najčešće vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili komorbiditetne dijagnoze kod osoba muškog spola u IŽ su višestruka oštećenja (31,1%), oštećenja drugih organa (29,7%) i oštećenja lokomotornog sustava (26,4%). Kod žena su najčešća oštećenja drugih organa (42,4%), višestruka oštećenja (33,0%) i oštećenja lokomotornog sustava (31,5%).

Tablica 28 - Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe, prema spolu

Vrste oštećenja	Ukupan broj	Muški spol	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom u IŽ	Ženski spol	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom u IŽ
Oštećenje drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	7.920	3.552	29,7	4.368	42,4
Višestruka oštećenja	7.109	3.716	31,1	3.393	33,0
Oštećenja lokomotornog sustava	6.398	3.154	26,4	3.244	31,5
Mentalna oštećenja	4.128	2.555	21,4	1.573	15,3
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.594	1.867	15,6	1.727	16,8
Oštećenja govorno glasovne komunikacije	1.658	1.127	9,4	531	5,2
Intelektualna oštećenja	1.040	602	5,0	438	4,3
Oštećenja vida	806	411	3,4	395	3,8
Oštećenja perifernog živčanog sustava	695	366	3,1	329	3,2
Oštećenja sluha	666	367	3,1	299	2,9
Poremećaji iz spektra autizma	225	181	1,5	44	0,4
Gluhosljepoča	8	3	0,0	5	0,0

Izvor: prema HZJZ-u

Najčešće vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili komorbiditetne dijagnoze kod osoba u dobi 0-19 g. u IŽ su oštećenja govorno glasovne komunikacije (40,1%), višestruka oštećenja (30,8%) i oštećenja središnjeg živčanog sustava (18,5%). U dobi 20-64 g. najčešća su višestruka oštećenja (31,9%), oštećenja drugih organa (31,6%) i oštećenja lokomotornog sustava (26,5%). U starijoj dobi najčešća su oštećenja drugih organa (44,1%), oštećenja lokomotornog sustava (36,3%) i višestruka oštećenja (32,2%).

Tablica 29 - Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe, prema dobi

Vrste oštećenja	Ukupan broj	0-19 g.	%	20-64 g.	%	65 i više g.	%
Oštećenje drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	7.920	302	12,8	2927	31,6	4691	44,1
Višestruka oštećenja	7.109	729	30,8	2953	31,9	3427	32,2
Oštećenja lokomotornog sustava	6.398	79	3,3	2453	26,5	3866	36,3
Mentalna oštećenja	4.128	415	17,6	2298	24,8	1415	13,3
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.594	437	18,5	1450	15,7	1707	16,0
Oštećenja govorno glasovne komunikacije	1.658	948	40,1	641	6,9	69	0,6
Intelektualna oštećenja	1.040	215	9,1	748	8,1	77	0,7
Oštećenja vida	806	56	2,4	279	3,0	471	4,4
Oštećenja perifernog živčanog sustava	695	19	0,8	342	3,7	334	3,1
Oštećenja sluha	666	41	1,7	256	2,8	369	3,5
Poremećaji iz spektra autizma	225	162	6,9	62	0,7	1	0,0
Gluhosljepoča	8	1	0,0	4	0,0	3	0,0

Izvor: HZJZ

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju su zločudna novotvorina dojke (C50) i ostali oblici srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju, pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, moguće je prikazati samo u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. U IŽ oko 0,3% ukupnog broja osoba s invaliditetom vještačeno je kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 1.052 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 39 branitelja Domovinskog rata te 19 osoba s oštećenjem kao posljedicom ratnih ili poratnih događanja u II svj.ratu.

Tablica 30 - Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili u većoj mjeri invalidiziraju

MKB šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	1.088
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	917
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	883
H90-H95	Drugi poremećaji uha	645
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoča	559
G35	Multipla skleroza	243
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	225
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	73
Q90	Down sindrom	63
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	43
S48	Amputacija obje nadlaktice	2
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1

Izvor: HZJZ

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom iz IŽ su kronične bolesti (31,7%, muški 26,0%, ženski 38,2%), psihičke bolesti (14,7%, muški 16,8%, ženski 12,2%) i tjelesno oštećenje (10,3%, muški 9,1%, ženski 11,7%). Oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju se od 1.1.2015. od uspostave jedinstvenog tjela vještačenja, te stoga nisu evidentirana za sve osobe s invaliditetom.

Tablica 31 – Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti i spolu

Vrste oštećenja	Ukupan broj	%	Muški spol	%	Ženski spol	%
Kronične bolesti	7.049	31,7	3.113	26,0	3.936	38,2
Psihičke bolesti	3.275	14,7	2.014	16,8	1.261	12,2
Tjelesno oštećenje	2.290	10,3	1.090	9,1	1.200	11,7
Poremećaji glasa, jezika i govora	1.199	5,4	807	6,7	392	3,8
Intelektualne teškoće	946	4,3	549	4,6	397	3,9
Višestruke teškoće	833	3,7	541	4,5	292	2,8
Oštećenje vida	730	3,3	370	3,1	360	3,5
Kronične bolesti kod djece	610	2,7	346	2,9	264	2,6
Oštećenje sluha	492	2,2	279	2,3	213	2,1
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	430	1,9	298	2,5	132	1,3
Poremećaji iz spektra autizma	206	0,9	166	1,4	40	0,4
Gluhosljepoča	2	0,0	1	0,0	1	0,0

Izvor: HZJZ

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba u dobi 0-19 g. u IŽ su poremećaji glasa, jezika i govora (26,0%), kronične bolesti kod djece (25,8%) te razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja (18,2%). U dobi 20-64 g. najčešće su kronične bolesti (32,8%), psihičke bolesti (20,3%) i tjelesno oštećenje (10,3%). U starijoj dobi najčešće su kronične bolesti (36,5%), tjelesno oštećenje (11,4%) i psihičke bolesti (10,9%).

Tablica 32 – Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti i dobi

Vrste oštećenja	Ukupan broj	0-19 g.	%	20-64 g.	%	65 i više g.	%
Kronične bolesti	7.049	135	5,7	3034	32,8	3880	36,5
Psihičke bolesti	3.275	244	10,3	1875	20,3	1156	10,9
Tjelesno oštećenje	2.290	122	5,2	951	10,3	1217	11,4
Poremećaji glasa, jezika i govora	1.199	615	26,0	555	6,0	29	0,3
Intelektualne teškoće	946	175	7,4	694	7,5	77	0,7
Višestruke teškoće	833	341	14,4	485	5,2	7	0,1
Oštećenje vida	730	46	1,9	248	2,7	436	4,1
Kronične bolesti kod djece	610	610	25,8	0	0,0	0	0,0
Oštećenje sluha	492	29	1,2	204	2,2	259	2,4
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	430	430	18,2	0	0,0	0	0,0
Poremećaji iz spektra autizma	206	149	6,3	56	0,6	1	0,0
Gluhosljepoča	2	1	0,0	1	0,0	0	0,0

Izvor: HZJZ

U IŽ je u 2023. godini 5 djece mrtvorodeno, umrlo je 9 dojenčadi (5 u dobi do 6 dana). Dojenačka smrtnost u IŽ u 2023. godini iznosila je 6,5/1.000 živorođenih (RH 3,9/1.000). Perinatalni mortalitet (mrtvorodeni i umrli u dobi do 6 dana) je bio 7,2/1.000 ukupno rođenih (RH 6,6/1.000), a neonatalni mortalitet 4,3/1.000 živorođenih.

U prosjeku 2019.-2023.g. umrlo je 5,6 dojenčadi, a dojenačka smrtnost je bila 3,6/1.000 živorođenih. Perinatalni mortalitet je u prosjeku bio 6,0/1.000 ukupno rođenih, a neonatalni mortalitet 2,7/1.000 živorođenih.

Tablica 33 - Mrtvorodeni, umrla dojenčad, djeca 1- 4 g. i rodilje, 2019. –2023. godine

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Prosjek
Rođeni	1.596	1.676	1.664	1.531	1.386	1.570,6
Živorođeni	1.589	1.670	1.657	1.527	1.381	1.564,8
Mrtvorodeni	7	6	7	4	5	5,8
Umrла dojenčad:	7	6	2	4	9	5,6
0 - 6 dana	3	5	2	3	5	3,6
7 - 29 dana	1	1	-	-	1	0,6
1 - 6 mjeseci	1	-	-	1	2	0,8
7 - 11 mjeseci	2	-	-	-	1	0,6
Umrла djeca od 1. - 4. godine	1	2	-	-	2	1,0
Umrле rodilje (XV grupa MKB - X revizija)	-	-	-	-	-	-
Mrtvorodeni (na 1000 živorođenih)	4,4	3,6	4,2	2,6	3,6	3,7
Umrла dojenčad (na 1000 živorođenih)	4,4	3,6	1,2	2,6	6,5	3,6
Perinatalni mortalitet* ¹	6,3	6,6	5,4	4,6	7,2	6,0
Neonatalni mortalitet* ²	2,5	3,6	1,2	2,0	4,3	2,7
Postneonatalni mortalitet* ³	1,9	-	-	0,7	2,2	0,9
Mortalitet djece od 1. - 4. godine (na 1000 djece) * ⁴	0,1	0,3	-	-	0,3	0,1
Maternalni mortalitet (XV) (na 1000 živorođene djece)	-	-	-	-	-	-

*¹ Perinatalni mortalitet = (mrtvorodeni porodne težine od 500 grama i više + umrli do 6 dana) : rođeni x 1000

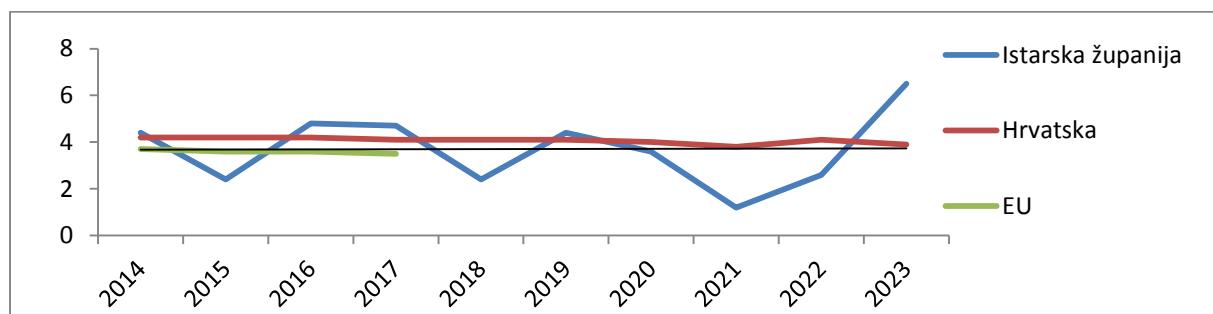
*² Neonatalni mortalitet = (umrла dojenčad do mjesec dana) : živorođeni x 1000

*³ Postneonatalni mortalitet = (umrла dojenčad od 1 mj. do 1 g.) : živorođeni x 1000

*⁴ na 1.000 djece 1- 4 godine (6.679) (broj djece 0-4 g. prema Procjeni stanovništva 2022. (8.206) umanjen za živorođene 2022. (1.527)

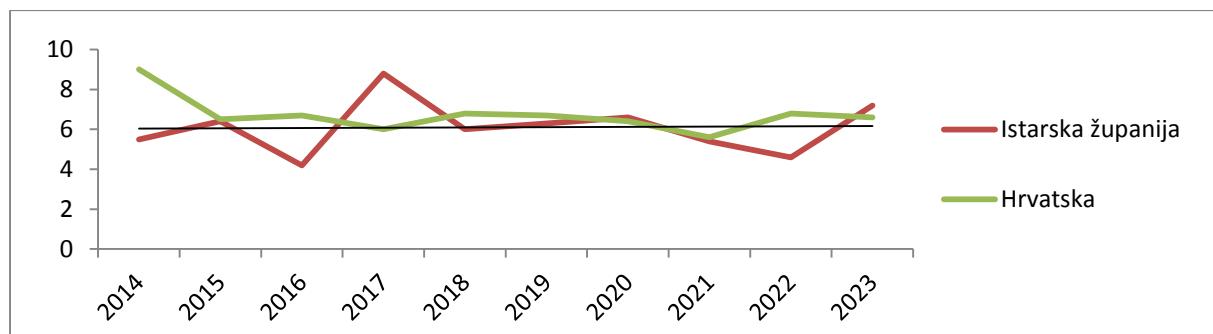
Izvor: prilagođeno prema Državnom zavodu za statistiku Republike Hrvatske

Stope mortaliteta dojenčadi u IŽ su na nivou RH i EU, a stope perinatalnog mortaliteta na nivou RH.

Slika 12 - Mortalitet dojenčadi u Istarskoj županiji, Hrvatskoj i Europskoj Uniji 2014. - 2023. godine

Izvor: European health for all database (HFA-DB), WHO Regional Office for Europe; za RH od 2020.g. podaci DZS; za IŽ izračun prema podacima DZS-a

Slika 13 - Perinatalni mortalitet u Istarskoj županiji i Hrvatskoj 2014.- 2023.godine

Izvor: prilagođeno prema Državnom zavodu za statistiku Republike Hrvatske

Uzroci dojenačkih smrti (9 umrla dojenčeta) u IŽ 2023. godine bili su određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju (7), prirođene malformacije i kromosomske aberacije (1) te sindrom iznenadne smrti dojenčeta (1).

Tablica 34 - Uzroci dojenačke smrtnosti za Istarsku županiju u 2023. godini

DIJAGNOZA	MKB - šifra	Ukupno	Muški spol	Ženski spol
Fetus i novorođenče na koje djeluju stanja u majke koja nisu nužno komplikacije trudnoće, trudova i porođaja	P00	1	1	-
Fetus i novorođenče na koje djeluju komplikacije trudnoće u majke	P01	1	1	-
Poremećaji koji se odnose na kratko trajanje gestacije i nisku porođajnu težinu, a nisu svrstani drugamo	P07	1	-	1
Respiracijski distres novorođenčeta	P22	1	1	-
Neonatalni aspiracijski sindrom	P24	1	1	-
Intersticijski emfizem i srodna stanja nastala u perinatalnom razdoblju	P25	1	-	1
Kronična respiracijska bolest nastala u perinatalnom razdoblju	P27	1	1	-
Ostali specifikirani prirođeni malformacijski sindromi koji se očituju u više organskih sustava	Q87	1	1	-
Sindrom iznenadne smrti dojenčeta	R95	1	-	1
UKUPNO		9	6	3

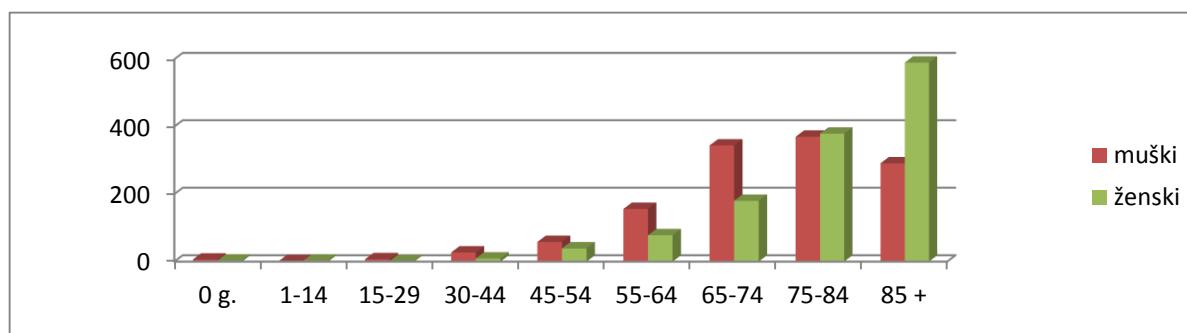
Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Prema podacima DZS u 2023. godini umrlo je 2.544 osoba čije je prebivalište bilo u IŽ (49,6% muškaraca i 50,4% žena). Zabilježeno je 373 umrlih manje nego prošle godine ili za 2,8% manje. Kroz sve dobne skupine (osim iznad 80 godina), broj umrlih osoba muškog spola dominira. U dobi iznad 85 godina broj umrlih žena je dvostruko veći (2,0 puta) od broja muškaraca (tome u prilog govori duži životni vijek žena odnosno u stanovništvu te dobi na 1 muškarca dolaze više od 2 žene).

Tablica 35 - Umrli prema dobi i spolu od 2021. – 2023. godine u Istarskoj županiji

Dob	2021.			2022.			2023.		
	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski	Ukupno	Muški	Ženski
Ukupno	2.784	1.366	1.418	2.917	1.503	1.414	2.544	1.261	1.283
0	2	2	-	4	2	2	9	6	3
1 – 4	-	-	-	-	-	-	2	1	1
5 – 9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10-14	1	1	-	-	-	-	3	1	2
15-19	3	3	-	1	1	-	3	2	1
20-24	1	1	-	3	2	1	1	1	-
25-29	5	5	-	7	5	2	5	4	1
30-34	5	3	2	8	5	3	8	7	1
35-39	15	14	1	5	5	-	9	7	2
40-44	25	16	9	27	20	7	19	13	6
45-49	33	20	13	29	16	13	39	23	16
50-54	48	28	20	53	35	18	58	35	23
55-59	95	67	28	101	70	31	87	58	29
60-64	171	117	54	165	121	44	147	98	49
65-69	249	167	82	256	184	72	232	160	72
70-74	344	224	120	342	207	135	292	184	108
75-79	304	167	137	297	176	121	299	161	138
80-84	529	224	305	552	274	278	450	209	241
85 +	954	307	647	1.067	380	687	881	291	590

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Slika 14 - Umrli po dobi i spolu u Istarskoj županiji u 2023. godini

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Među umrlima 84,7% su osobe starije od 65 godina odnosno 64,1% su osobe starije od 75 godina.

Tablica 36 - Umrli u starijoj dobi u Istarskoj županiji od 2014.-2023. godine

	Ukupno	65 i više g.	%	75 i više g.	%
2014.	2.226	1.800	80,9	1.403	63,0
2015.	2.414	1.972	81,7	1.549	64,2
2016.	2.354	1.920	81,6	1.540	65,4
2017.	2.475	2.049	82,8	1.637	66,1
2018.	2.372	1.972	83,1	1.537	64,8
2019.	2.411	1.997	82,8	1.557	64,6
2020.	2.540	2.168	85,4	1.669	65,7
2021.	2.784	2.380	85,5	1.787	64,2
2022.	2.917	2.514	86,2	1.916	65,7
2023.	2.544	2.154	84,7	1.630	64,1

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

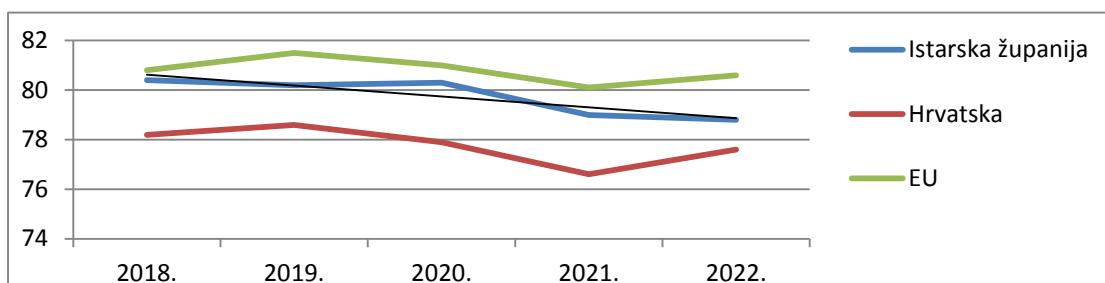
Prema podacima DZS-a objavljenim u Statističkim informacijama 2024., očekivano trajanje života pri rođenju u IŽ 2022. godine je iznosilo 78,8 godina, za muškarce 75,6 godina, a za žene 82,0 godina. Očekivano trajanje života pri rođenju u IŽ u 2022.g. četvrt je među županijama u RH, a 1,2 godine veće od prosjeka RH.

Tablica 37 – Očekivano trajanje života pri rođenju u Istarskoj županiji 2018.-2022.

	Ukupno	Muškarci	Žene
2018.	80,4	77,1	83,7
2019.	80,2	77,1	83,2
2020.	80,3	77,4	83,2
2021.	79,0	76,0	82,1
2022.	78,8	75,6	82,0

Izvor: Državni zavod za statistiku. Statističke informacije

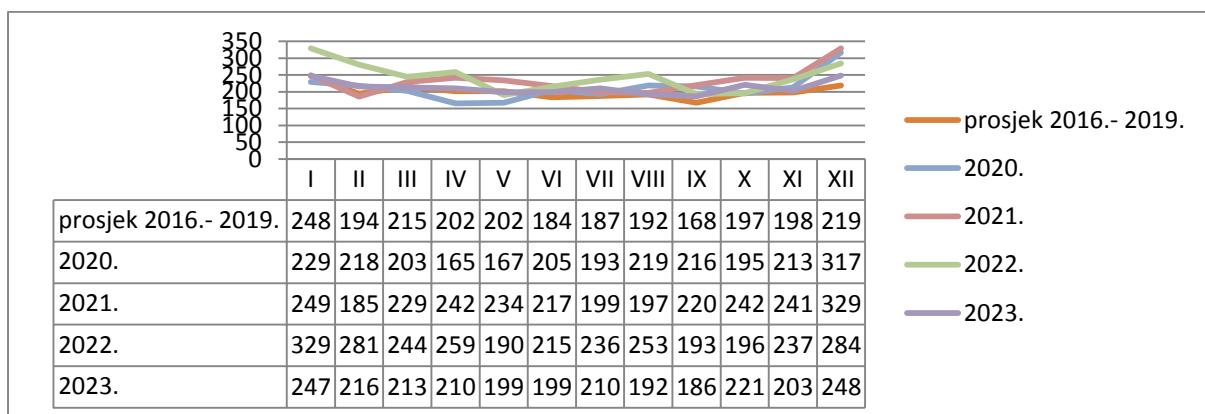
Očekivano trajanje života u Istarskoj županiji blisko je EU, a više od RH. Od 2020.g. došlo je do pada očekivanog trajanja života pri rođenju u EU, RH i IŽ, što se povezuje sa smrtima uslijed pandemije COVID-19 bolesti.

Slika 15 - Očekivano trajanje života pri rođenju u Istarskoj županiji, RH i EU, 2018.-2022.g.

Izvor European Health Information Gateway, World Health Organization Regional Office for Europe; DZS

U 2023.g. umrlo je 141 (5,9%) stanovnika više u odnosu na prosjek 2016.-2019.g. Višak umrlih zabilježen je u veljači, travnju, lipnju, srpnju, te od rujna do prosinca, a najviše u prosincu 2023.g. kada je umrlo za 13,5% osoba više.

Slika 16 - Umrli u Istarskoj županiji 2020.-2023. i prosjek 2016.-2019.g. prema mjesecu smrti

Prema podacima Eurostata u EU u 2023.godini višak smrtnosti je zabilježen u svim mjesecima osim u veljači, a najveći u prosincu 2023. (11,8%). U RH je višak smrtnosti zabilježen samo u kolovozu (0,3%) i prosincu 2023. (8,2%).

Višak smrtnosti u IŽ u 2023.g. (141) je veći od viška u 2020.g., a manji od viška u 2021. i 2022.g. U 2023.g. COVID-19 bolest kao uzrok smrti bilo je 42, za 148 manje nego u 2022. (190), a u razdoblju 2020.-2023. ukupno 578 osoba.

Tijekom 2020.-2023. godine ukupno je bilo za 12,2% više smrti od prosjeka 2016.-2019. (RH 8,8%).

Tablica 38 – Višak smrtnosti 2020.-2023.g. (%) u odnosu na 2016.-2019.g. u Istarskoj županiji

Godina	Mjesec smrti												Ukupno
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
2020.	92,4	112,5	94,5	81,9	82,9	111,6	103,1	114,1	128,8	99,0	107,8	145,1	105,7
2021.	100,5	95,5	106,6	120,1	116,1	118,1	106,3	102,6	131,1	122,8	122,0	150,6	115,9
2022.	132,8	145,0	113,6	128,5	94,3	117,0	126,0	131,8	115,1	99,5	120,0	130,0	121,4
2023.	99,7	111,5	99,2	104,2	98,8	108,3	112,1	100,0	110,9	112,2	102,8	113,5	105,9

U 2023. godini najviše je osoba umrlo u zdravstvenim ustanovama (49,6%), zatim u stanu (29,9%) i ustanovi za smještaj (17,6%) te na drugom mjestu (3,3%). U RH 28,0% umire u stanu, što je nešto manje od prosjeka IŽ.

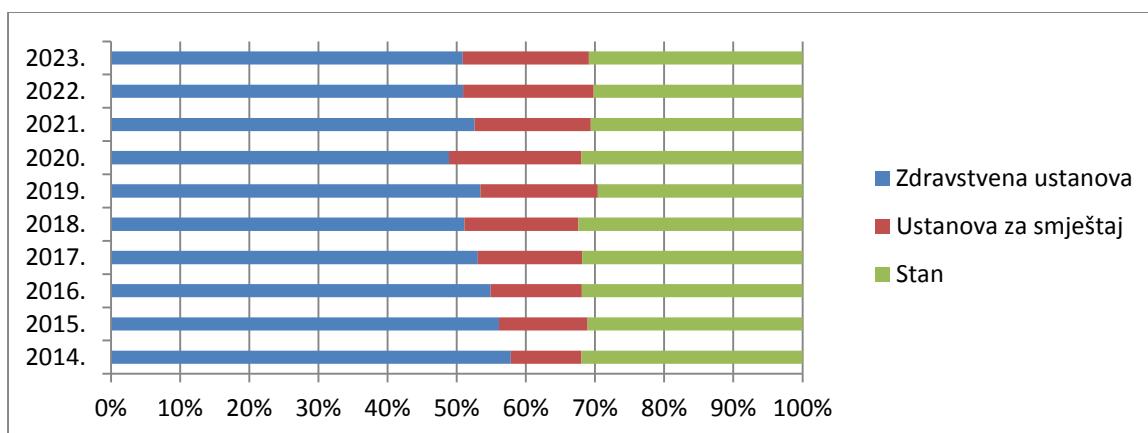
Tablica 39 - Umrli prema mjestu smrti u Istarskoj županiji od 2014. do 2023. godine

	Ukupno	%	Zdravstvena ustanova	%	Ustanova za smještaj	%	Stan	%	Drugo mjesto	%
2014.	2.226	100,0	1.252	56,2	222	10,0	692	31,1	60	2,7
2015.	2.414	100,0	1.311	54,3	299	12,4	726	30,1	78	3,2
2016.	2.354	100,0	1.252	53,2	301	12,8	728	30,9	73	3,1
2017.	2.475	100,0	1.276	51,6	363	14,7	766	30,9	70	2,8
2018.	2.372	100,0	1.168	49,2	377	15,9	741	31,2	86	3,6
Ukupno 2014.-2018.	11.841	100,0	6.259	52,9	1.562	13,2	3.653	30,9	367	3,1
2019.	2.411	100,0	1.236	51,3	393	16,3	685	28,4	97	4,0
2020.	2.540	100,0	1.200	47,2	470	18,5	785	30,9	85	3,3
2021.	2.784	100,0	1.423	51,1	455	16,3	829	29,8	77	2,8
2022.	2.917	100,0	1.438	49,3	533	18,3	852	29,2	94	3,2
2023.	2.544	100,0	1.252	49,2	448	17,6	760	29,9	84	3,3
Ukupno 2019.-2023.	13.196	100,0	6.549	49,6	2.299	17,4	3.911	29,6	437	3,3

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

U Istarskoj županiji u petogodišnjem razdoblju (2019.-2023.g.) 67,0% osoba umrlo je u instituciji odnosno 49,6% osoba u zdravstvenoj ustanovi i 17,4% u ustanovi za smještaj, dok je u stanu umrlo 29,6% osoba odnosno 3,3% na drugom mjestu.

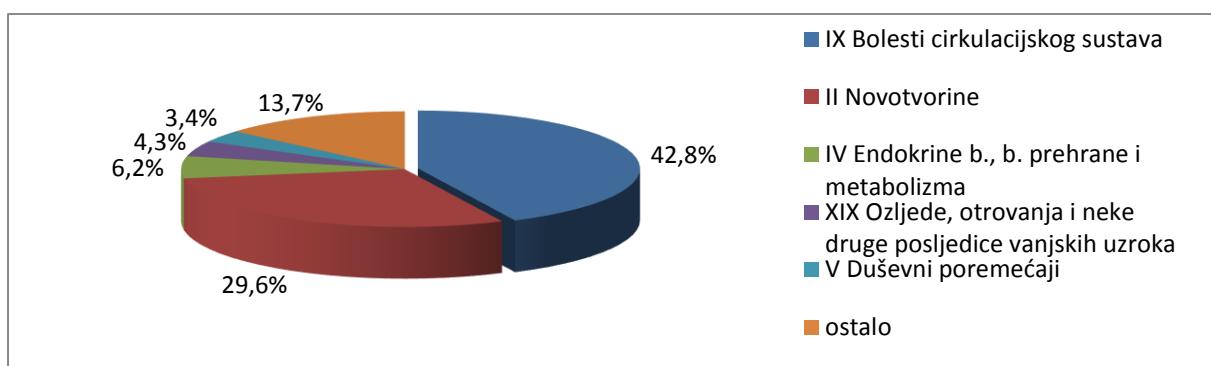
U promatranom desetogodišnjem razdoblju pada udio umrlih u stanu i zdravstvenim ustanovama, a raste udio umrlih u ustanovama za smještaj.

Slika 17 - Umrli prema mjestu smrti u Istarskoj županiji od 2014. do 2023. godine

Vodeći uzrok smrti su bolesti cirkulacijskog sustava s 1.090 umrlih, što čini 42,8% ukupno umrlih i stopu od 546,3/100.000. Drugi uzrok smrti su novotvorine sa 753 umrlih, (29,6% umrlih, stopa 377,4/100.000), a na trećem mjestu su endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma s 157 umrlih osoba (6,2%, 78,7/100.000). Nasilne smrti (ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka) sa 109 umrlih (4,3%, 54,6/100.000) su na četvrtom mjestu, a duševni poremećaji s 87 umrlih (3,4%, 43,6/100.000) su na petom mjestu. Ostali uzroci smrti čine 13,7% ukupnih uzroka smrti.

U 2023. godini udio nepoznatog uzroka smrti kao najznačajnijeg pokazatelja kvalitete mortalitetne statistike prema podacima HZJZ-a u Istarskoj županiji iznosi 0,3% (7 umrlih).

Slika 18 - Vodeće skupine uzroka smrti u Istarskoj županiji u 2023. godini

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Tablica 40 - Umrli prema skupinama uzroka smrti i spolu u Istarskoj županiji 2023. godine

	Ukupno			Muški spol			Ženski spol		
	Broj	%	Stopa (na 100.000)*	Broj	%	Stopa (na 100.000)*	Broj	%	Stopa (na 100.000)*
Ukupno	2.544	100,0	1.274,9	1.261	100,0	1.298,5	1.283	100,0	1.252,6
I Zarazne i parazitarne bolesti	6	0,2	3,0	3	0,2	3,1	3	0,2	2,9
II Novotvorine	753	29,6	377,4	435	34,5	447,9	318	24,8	310,5
III Bolesti krv i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	1	0,0	0,5	-	-	-	1	0,1	1,0
IV Endokrine bolesti, bol. prehrane i metabolizma	157	6,2	78,7	55	4,4	56,6	102	8,0	99,6
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	87	3,4	43,6	31	2,5	31,9	56	4,4	54,7
VI Bolesti živčanog sustava	47	1,8	23,6	19	1,5	19,6	28	2,2	27,3
IX Bolesti cirkulacijskog sustava	1.090	42,8	546,3	496	39,3	510,7	594	46,3	579,9
X Bolesti dišnog sustava	81	3,2	40,6	48	3,8	49,4	33	2,6	32,2
XI Bolesti probavnog sustava	82	3,2	41,1	49	3,9	50,5	33	2,6	32,2
XII	1	0,0	0,5	-	-	-	1	0,1	1,0
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	4	0,2	2,0	1	0,1	1,0	3	0,2	2,9
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	66	2,6	33,1	31	2,5	31,9	35	2,7	34,2
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	7	0,3	3,5	5	0,4	5,1	2	0,2	2,0
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	4	0,2	2,0	1	0,1	1,0	3	0,2	2,9
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi neuvršteni drugamo	7	0,3	3,5	2	0,2	2,1	5	0,4	4,9
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	109	4,3	54,6	65	5,2	66,9	44	3,4	43,0
Kodovi za posebne svrhe (COVID-19 U07)	42	1,7	21,0	20	1,6	20,6	22	1,7	21,5

*izračun na Procjenu stanovništva 2023. DZS

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

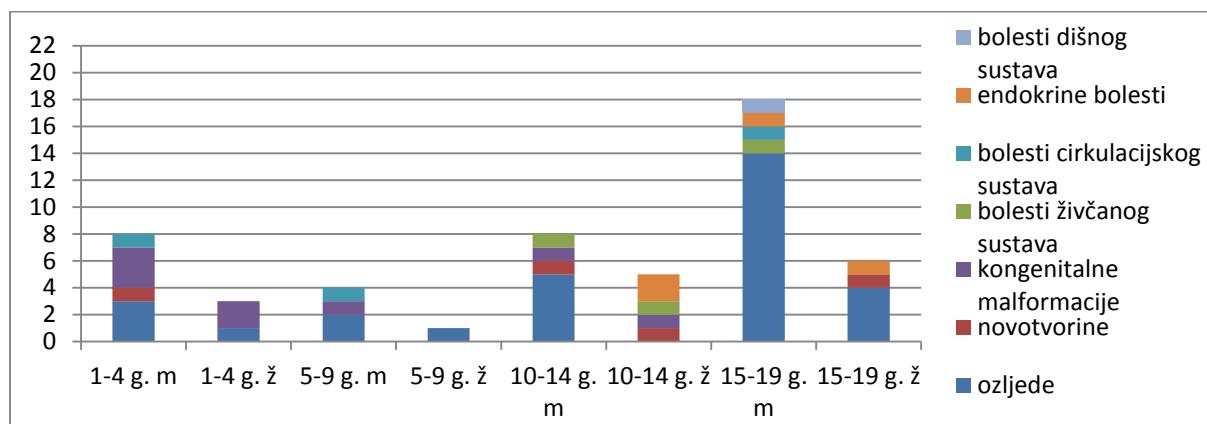
U dobroj skupini 0-64 godine vodeći uzrok smrti su zločudne novotvorine, slijede bolesti cirkulacijskog sustava te ozljede i otrovanja. U starijoj dobroj skupini vodeće su bolesti cirkulacijskog sustava, slijede zločudne novotvorine i endokrine bolesti.

Tablica 41 - Dobna raspodjela umrlih u Istarskoj županiji u 2032. godini prema skupinama bolesti

MKB skupina	0-64	%	65+	%
Bolesti cirkulacijskog sustava	106	27,2	984	45,7
Zločudne novotvorine	160	41,0	584	27,1
Endokrine bolesti	6	1,5	151	7,0
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	10	2,6	77	3,6
Bolesti dišnog sustava	9	2,3	72	3,3
Bolesti genitourinarnog sustava	-	-	66	3,1
Ozljede, trovanja i druge posljedice vanjskih uzroka	46	11,8	63	2,9
Bolesti probavnog sustava	24	6,2	58	2,7
Šifre za posebnu namjenu (COVID-19)	1	0,3	41	1,9
Bolesti živčanog sustava	10	2,6	37	1,7
Ostale bolesti	18	4,6	21	1,0
UKUPNO	390	100,0	2.154	100,0

Među vanjskim uzrocima smrti kojih je u 2023. godini bilo 109, najčešće su bile posljedice nezgoda pri padu (41 ili 39,4%) i samoubojstva (33 ili 30,3%), a slijede nezgode pri prijevozu i njihove posljedice (16 ili 14,7%).

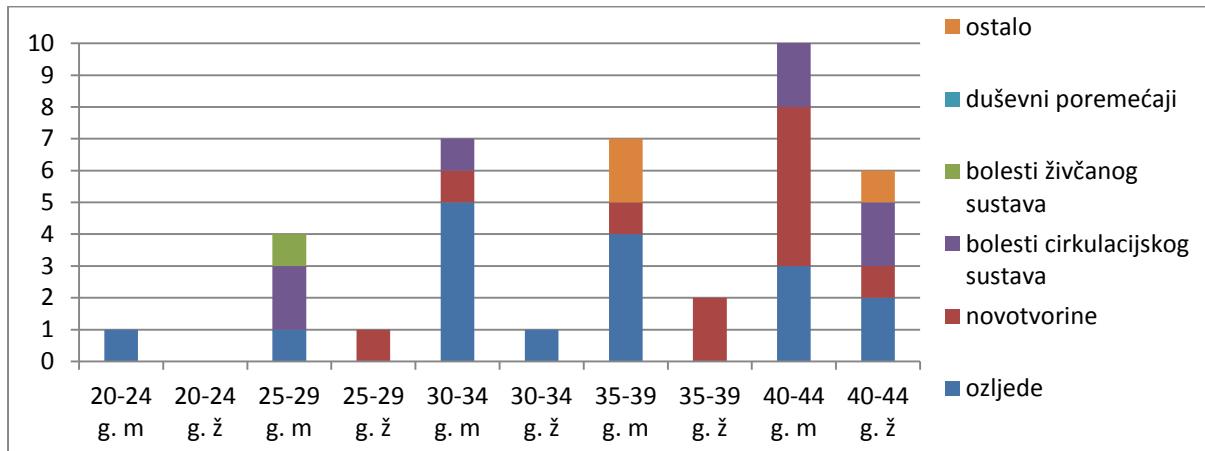
U 2023.g. umrlo je 8 djece u dobi 1-19 godina (4 dječaka). Od 2014. do 2023.godine umrlo je 54 djece (prosječno 5,4 djece godišnje), 38 dječaka i 16 djevojčica. Najviše umrlih (24 osoba) bilo je u dobi 15-19 godina, 18 dječaka i 6 djevojčica. Vodeće skupine uzroka smrti kod djece u posljednjih deset godina bile su ozljede (30 umrlih, 55,6% umrle djece, od toga 24 kod dječaka, najčešće nezgode pri prijevozu -16 umrlih), kongenitalne malformacije (8 umrlih ili 14,8%), novotvorine odnosno endokrine bolesti (po 4 umrlih ili 7,4%), bolesti živčanog sustava odnosno bolesti cirkulacijskog sustava (po 3 ili 5,6%).

Slika 19 - Umrli u Istarskoj županiji u dobi 1-19 godina u razdoblju 2014.- 2023. godine po spolu i skupinama uzroka smrti

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

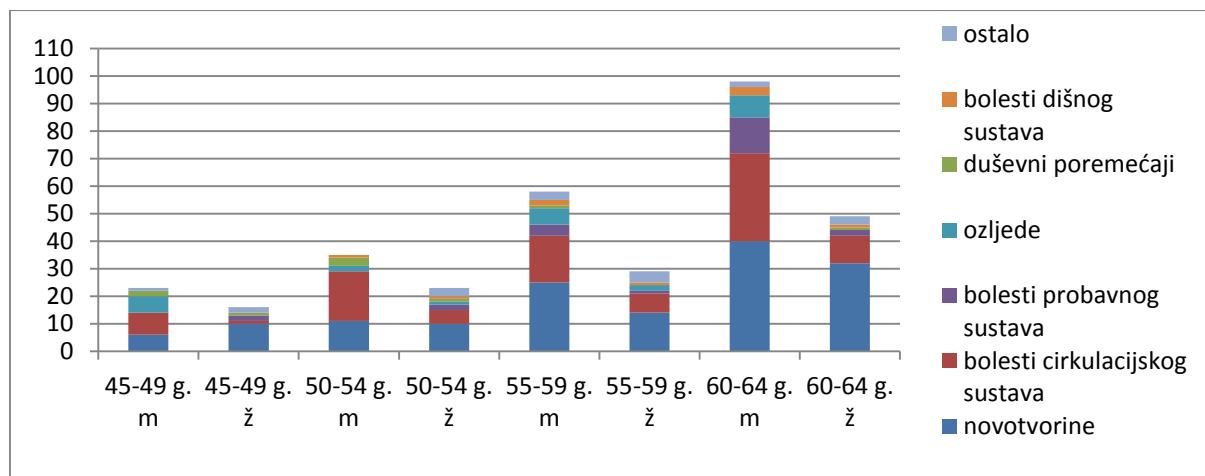
U 2023.g. u mlađoj odrasloj dobi (20-44 g.) umrle su 42 osobe, od čega 32 muškog spola. Vodeći uzrok smrti bile su ozljede i otrovanja (17, od toga 14 osoba muškog spola), a slijede novotvorine (11, od toga 7 kod muškog spola), bolesti cirkulacijskog sustava (8 umrlih, 6 muškog spola) te bolesti živčanog sustava (2, 2 muškog spola).

Slika 20 - Umrli u Istarskoj županiji u mlađoj odrasloj dobi (20-44 godina) u 2023. godini po spolu i skupinama uzroka smrti

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

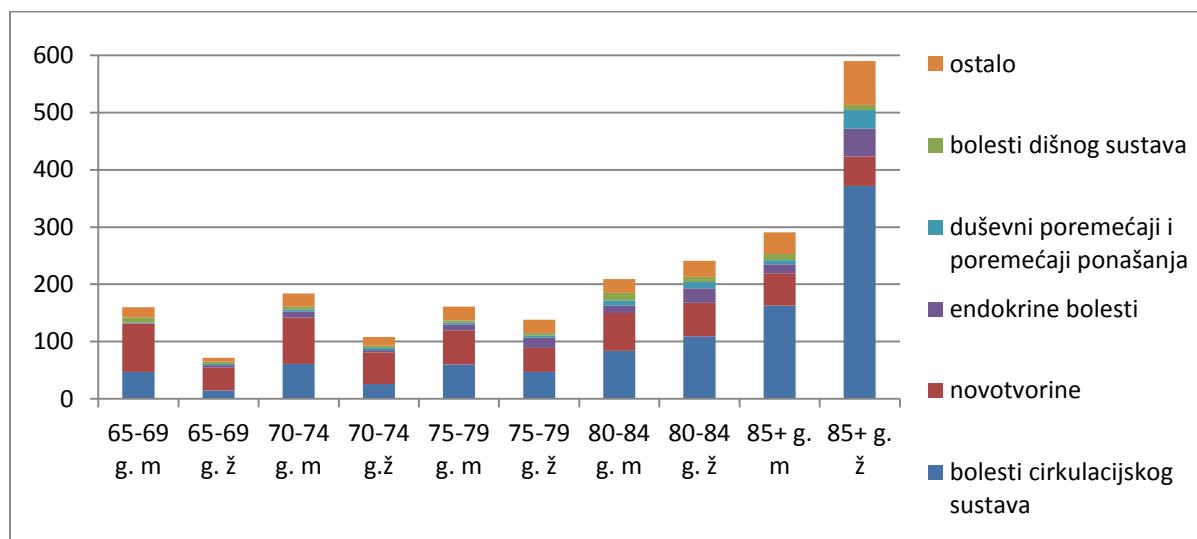
U 2023.g. u starijoj odrasloj dobi (45-64 g.) umrlo je 331 osoba, od čega 214 ili 64,7% muškog spola. Vodećih pet skupina uzroka smrti bile su novotvorine (148 umrlih ili 44,7%, 82 muškog spola), bolesti cirkulacijskog sustava (98 ili 29,6% umrlih, 75 muškog spola), ozljede i otrovanja (25 ili 7,6%, 22 muškog spola), bolesti probavnog sustava (24 ili 7,3%, 17 muških) te duševni poremećaji odnosno bolesti dišnog sustava (9 ili 2,7%).

Slika 21 - Umrli u Istarskoj županiji u dobi 45 do 64 godine u 2023. godini po spolu i skupinama uzroka smrti

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

U 2023.g. u starijoj dobi (65 i više g.) umrlo je 2.154 osoba, od čega 1.149 ili 53,3% ženskog spola. Vodećih pet skupina uzroka smrti bile su bolesti cirkulacijskog sustava (984 ili 45,7% umrlih, 569 ženskog spola), novotvorine (593 umrlih ili 27,5%, 346 muškog spola), endokrine bolesti (151 umrlih ili 7,0%, 100 ženskog spola), duševni poremećaji (77 ili 3,6%, 53 ženskog spola) te bolesti dišnog sustava (72 ili 3,3%, 42 muškog spola).

Slika 22 - Umrli u Istarskoj županiji u dobi od 65 i više godina u 2023. godini po spolu i skupinama uzroka smrti

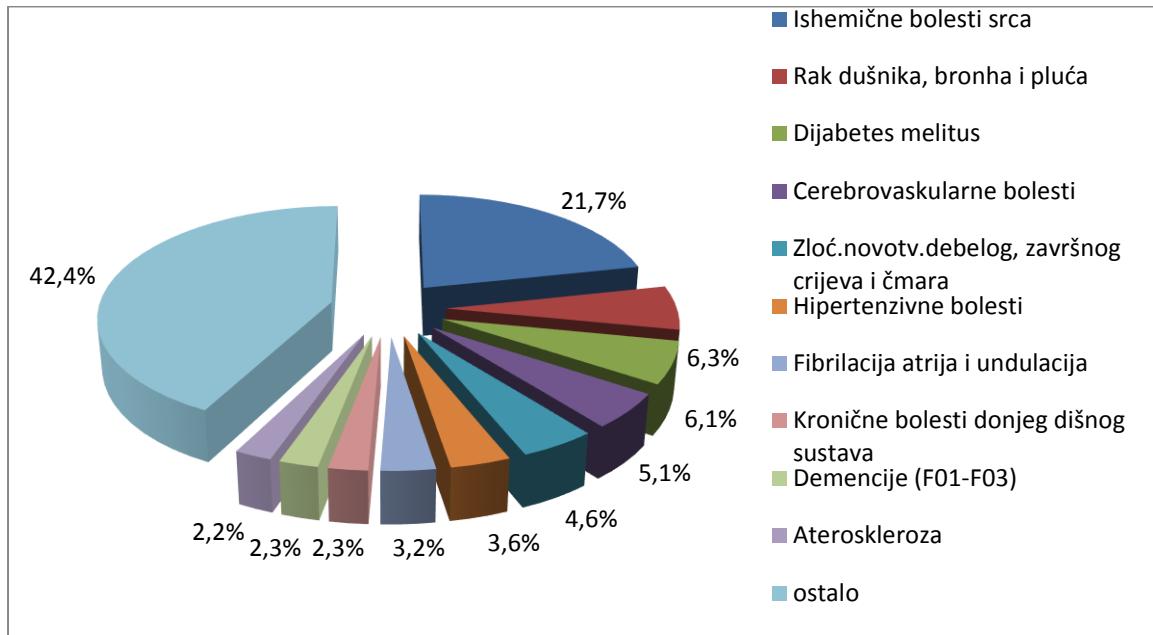
Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Deset vodećih dijagnostičkih entiteta čini više od 1/2 (57,4%) uzroka smrti. U 2023. godini najviše je ljudi umrlo od ishemične bolesti srca (21,8%) te od raka bronha i pluća (6,4%). Treći i četvrti uzrok smrti su dijabetes mellitus (6,1%) te cerebrovaskularne bolesti (5,1%), a na petom mjestu su rak debelog, završnog crijeva i anusa (4,6%). Kod muškaraca na prvom mjestu su ishemične bolesti srca (21,0%), slijedi rak bronha i pluća (8,4%), rak debelog, završnog crijeva i anusa (6,5%), cerebrovaskularne bolesti (4,8%) te dijabetes (4,3%). Kod žena su na prvom mjestu ishemične bolesti srca (22,5%), na drugom mjestu je dijabetes mellitus (7,9%) slijede cerebrovaskularne bolesti (5,4%), rak bronha i pluća (4,4%) te hipertenzivne bolesti (4,1%).

Tablica 42 - Deset vodećih uzroka smrti u Istarskoj županiji u 2023. godini (ukupna dob) po spolu

Dijagnoza	MKB - šifra	Ukupno		Muški spol		Ženski spol	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Ishemične bolesti srca	I20-I25	554	21,8	265	21,0	289	22,5
Zločudna novotvorina dušnika, bronha i pluća	C33-C34	162	6,4	106	8,4	56	4,4
Dijabetes melitus (šećerna bolest)	E10-E14	155	6,1	54	4,3	101	7,9
Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	130	5,1	61	4,8	69	5,4
Zloč.novotv.debelog, završnog crijeva i čmara	C18-C21	118	4,6	82	6,5	36	2,8
Hipertenzivne bolesti	I10-I15	92	3,6	39	3,1	53	4,1
Fibrilacija atrija i undulacija	I48	83	3,3	32	2,5	51	4,0
Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	J40-J47	60	2,3	34	2,7		
Demencije	F01-F03	60	2,3			45	3,5
Ateroskleroza	I70	57	2,2			30	2,3
Zločudna novotvorina kestenjače (prostate)	C61			38	3,0		
Kronične bolesti jetre i ciroza	K70,K73-K74			31	2,5		
Zločudna novotvorina dojke	C50					33	2,6
Ostalo		1.083	42,6	519	41,2	520	40,5
UKUPNO		2.544	100,0	1.261	100,0	1.283	100,0

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Slika 23 - Deset vodećih uzroka smrti u Istarskoj županiji u 2023. godini (ukupna dob) po spolu

Vodeći uzroci smrti u IŽ u dobi od 0-64 godine (smrti u mlađoj dobi) bile su ishemične bolesti srca (15,9%), rak dušnika, bronha i pluća (8,7%), samoubojstva (5,1%), kronične bolesti jetre i ciroza (4,9%), cerebrovaskularne bolesti odnosno rak debelog, završnog crijeva i čmara (po 4,6%).

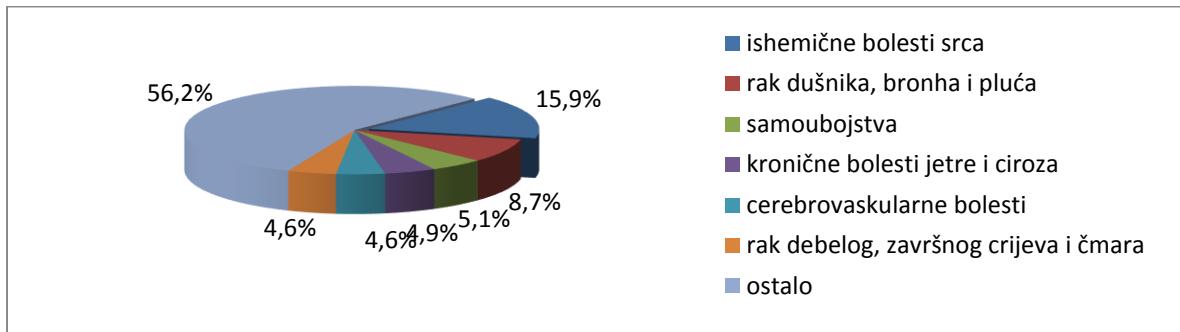
Kod osoba muškog spola u dobi 0 do 64 godine prve su ishemične bolesti srca sa 19,5% umrlih, slijedi rak dušnika, bronha i pluća (9,8%), samoubojstva (6,6%), kronične bolesti jetre i ciroza (5,9%), a na petom mjestu rak debelog, završnog crijeva i čmara (5,5%).

Kod žena u dobi 0 do 64 godine vodeći uzrok smrti je rak dojke (12,7%), slijede ishemične bolesti srca (9,0%), rak dušnika, bronha i pluća odnosno rak jajnika (po 6,7%) te cerebrovaskularne (5,2%).

Tablica 43 - Pet vodećih uzroka smrti u Istarskoj županiji u 2023. godini (0-64 godine) po spolu

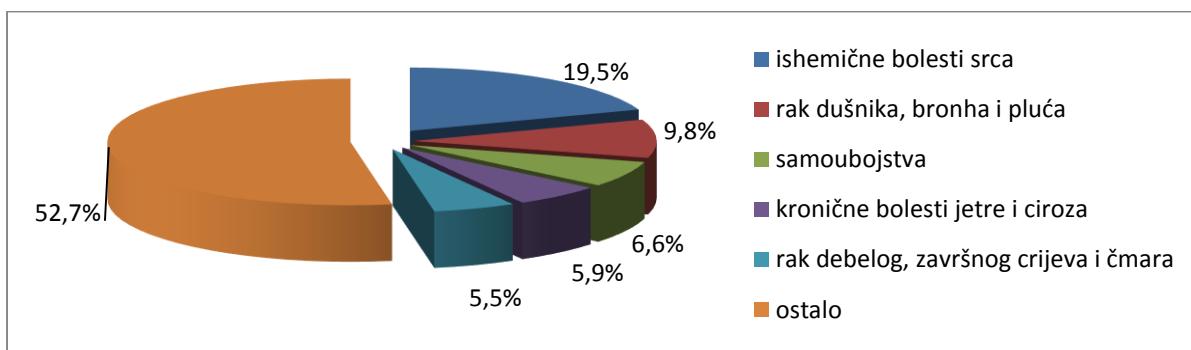
Dijagnoza	MKB - šifra	Ukupno		Muški spol		Ženski spol	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Ishemične bolesti srca	I20-I25	62	15,9	50	19,5	12	9,0
Zločudna novotvorina dušnika, bronha i pluća	C33-C34	34	8,7	25	9,8	9	6,7
Samoubojstva	X60-X84	20	5,1	17	6,6		
Kronične bolesti jetre i ciroza	K70, K73-K74	19	4,9	15	5,9		
Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	18	4,6			7	5,2
Zloč.novotv. debelog, završnog crijeva i čmara	C18-C21	18	4,6	14	5,5		
Zločudna novotvorina dojke	C50					17	12,7
Zločudna novotvorina jajnika	C56					9	6,7
Ostalo		219	56,2	135	52,7	80	59,7
UKUPNO		390	100,0	256	100,0	134	100,0

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

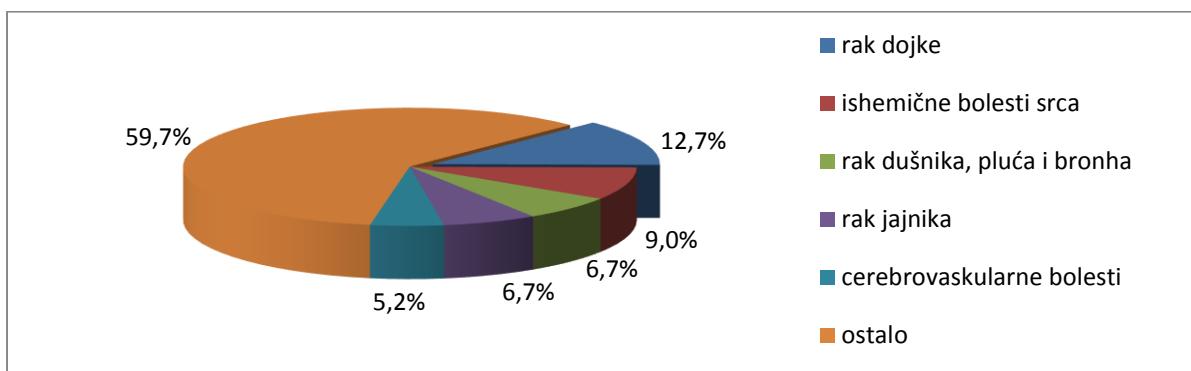
Slika 24 - Pet vodećih uzroka smrti u Istarskoj županiji u 2023.godini (0-64 godine)

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Slika 25 - Pet vodećih uzroka smrti osoba muškog spola u 2023 g. (0-64 godine)

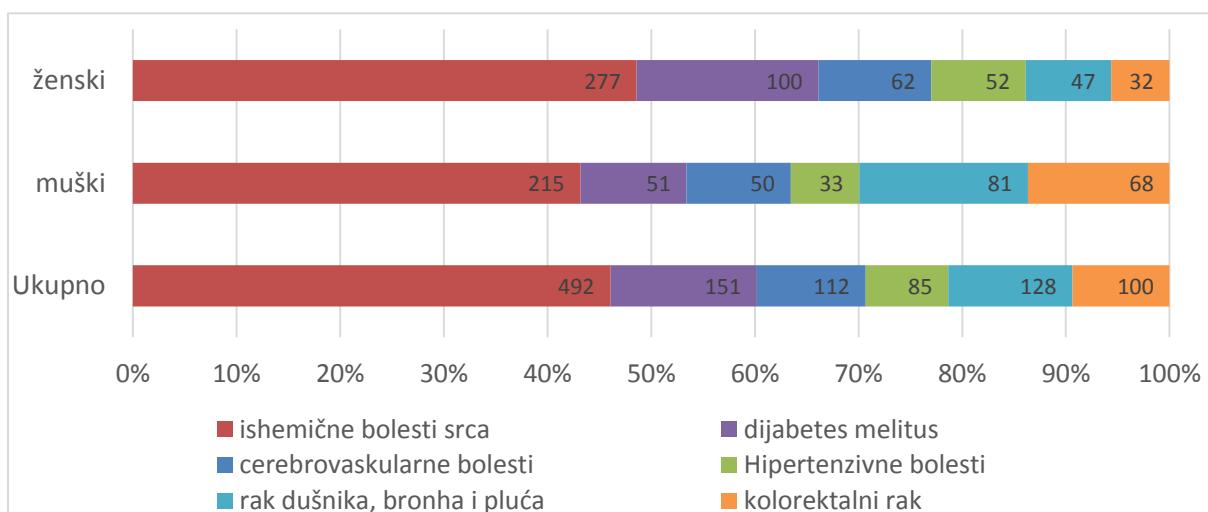
Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Slika 26 - Pet vodećih uzroka smrti osoba ženskog spola u 2023 g. (0-64 godine)

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Pet vodećih dijagnostičkih entiteta čini gotovo polovinu (45,6%) uzroka smrti. U 2023. godini najviše je starijih osoba umrlo od ishemične bolesti srca (22,8%), a slijedi dijabetes mellitus (7,0%), rak bronha i pluća (5,9%), cerebrovaskularne bolesti (5,2%) te kolorektalni rak (4,6%). Kod muškaraca na prvom mjestu su ishemične bolesti srca (21,4%), slijedi rak bronha i pluća (8,1%), kolorektalni rak (6,8%), dijabetes (5,1%) te cerebrovaskularne bolesti (5,0%). Kod žena su ishemične bolesti srca (24,1%) na prvom mjestu, slijedi dijabetes mellitus (8,7%), cerebrovaskularne bolesti (5,4%), hipertenzivne bolesti (4,5%) te rak bronha i pluća (4,1%).

Slika 27 - Vodeći uzroci smrti kod starijih osoba u Istarskoj županiji 2023. godine

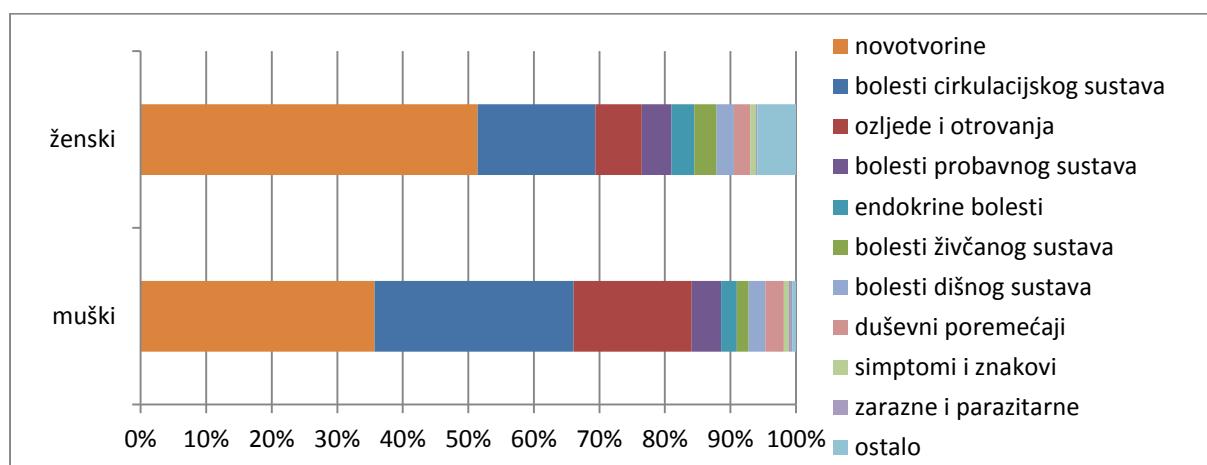
Broj potencijalno izgubljenih godina života umrlih između 1 i 75 godina starosti u IŽ 2023.g. iznosio je 10.296,5 od toga kod muškog spola 6.794,5 (66,0%). Najveći gubitak u ukupnom stanovništvu ostvaren je na račun novotvorina i to 4.225,0 g. (41,0%), bolesti cirkulacijskog sustava s 2.692,5 (26,1%) te ozljeda i otrovanja s 1.474,5 (14,3%), dok su na četvrtom mjestu bolesti probavnog sustava s 465,0 (4,5%) i petom mjestu endokrine bolesti s 282,5 (2,7%). Potencijalno izgubljene godine života sumarna je mjera preranog mortaliteta, a ukazuju na potrebu prevencije ovih bolesti i nezgoda.

Tablica 44 - Potencijalno izgubljene godine života umrlih osoba u dobi između 1 i 75 godina u Istarskoj županiji u 2023.g.

	Ukupno		Muški spol		Ženski spol	
	Broj umrlih 1-75 g.	Broj izgubljenih godina života	Broj umrlih 1-75 g.	Broj izgubljenih godina života	Broj umrlih 1-75 g.	Broj izgubljenih godina života
Ukupno	905	10.296,5	594	6.794,5	311	3.502,0
I Zarazne i parazitarne bolesti	4	40,0	3	32,5	1	7,5
II Novotvorine	420	4.225,0	254	2.425,0	166	1.800,0
III Bolesti krv i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	1	32,5	-	-	1	32,5
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	25	282,5	15	162,5	10	120,0
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	21	277,5	12	190,0	9	87,5
VI Bolesti živčanog sustava	20	240,0	8	120,0	12	120,0
IX Bolesti cirkulacijskog sustava	255	2.692,5	189	2.062,5	66	630,0
X Bolesti dišnog sustava	31	267,5	20	175,0	11	92,5
XI Bolesti probavnog sustava	44	465,0	32	305,0	12	160,0
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnoga tkiva	2	20	1	7,5	1	12,5
XIV Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	9	32,5	6	25,0	3	7,5
XVII Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	3	122,0	-	-	3	122,0
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi neuvršteni drugamo	4	85,0	2	55,0	2	30,0
XIX Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	60	1.474,5	49	1.227,0	11	247,5
<i>Kodovi za posebne namjene (U07-U09)</i>	6	40,0	3	7,5	3	32,5

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Najveći gubitak kod osoba muškog spola ostvaren je na račun novotvorina i to 2.425,0 g. (35,7%), bolesti cirkulacijskog sustava s 2.062,5 g. (30,4%), ozljeda i otrovanja s 1.227,0 g. (18,1%), bolesti probavnog sustava s 305,0 (4,5%) i duševnih poremećaji sa 190,0 (2,8%). Kod osoba ženskog spola najveći gubitak ostvaren je na račun novotvorina i to 1.800,0 g. (51,4%), bolesti cirkulacijskog sustava s 630,0 g. (18,0%), ozljeda i otrovanja s 247,5 (7,1%), bolesti probavnog sustava sa 160 (4,6%) te endokrine bolesti odnosno bolesti živčanog sustava s po 120,0 (3,6%).

Slika 28 - Potencijalno izgubljene godine života (1-75 g.) u 2023.godini po spolu

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Izbježive smrti su smrti do kojih je došlo iako postoje medicinska znanja i tehnologije da se one izbjegnu dobrom zdravstvenom skrbi ([lječive bolesti uzroci smrti, treatable causes of deaths](#)) ili su smrti mogle biti prevenirane preko determinanti zdravlja kroz javnozdravstvene intervencije u širem smislu ([preventabilni uzroci smrti](#)). Listu izbježivih smrti revidirali su u siječnju 2022. OECD/Eurostat, navodeći uz bolesti šifre MKB 10 te dobne skupine koje uračunati (<https://www.oecd.org/health/health-systems/Avoidable-mortality-2019-Joint-OECD-Eurostat-List-preventable-treatable-causes-of-death.pdf>). Oba pokazatelja, izlječive bolesti i preventabilni uzroci smrti pripremljeni su za korištenje u vršnjačkoj procjeni zdravstvenih sustava. Za standardizaciju je korišteno standardno europsko stanovništvo 2013. (koje koristi i Eurostat).

U Istarskoj županiji u 2023.g. bilo je 700 izbježivih smrti (27,5% smrti), u ukupnim smrtima 9,8% bilo je lječivo, a 17,7% preventabilno. Većina izbježivih smrti bila je kod muškaraca (69,6%), kako lječivih (62,8%) tako i preventabilnih (73,3%). Među umrlima do 74 godina bilo je izbježivo 76,6% smrti: 27,4% je bilo lječivo, a 49,2% preventabilno.

Tablica 45 - Izbježive smrti kod osoba do 74 godine u Istarskoj županiji 2023.g. po spolu

	Ukupno	Muški	Ženski
Broj umrlih	2.544	1.261	1.283
Broj umrlih 0-74 g.	914	600	314
Broj izbjegivih uzroka smrti	700,0	487,0	213,0
-% izbjegivih u ukupnim uzrocima	27,5	38,6	16,6
- % izbjegivih u ukupnim uzrocima 0-74g.	76,6	81,2	67,8
Standardizirana stopa izbjegivih uzroka smrti (na 100.000)	313,5	460,0	181,8
Broj lječivih bolesti uzroka smrti	250,0	157,0	93,0
-% lječivih uzroka u ukupnim uzrocima	9,8	12,5	7,2
-% lječivih uzroka u ukupnim uzrocima 0-74 g.	27,4	26,2	29,6
Standardizirana stopa lječivih uzroka smrti (na 100.000)	112,4	148,9	80,4
Broj preventabilnih uzroka smrti	450,0	330,0	120,0
-% preventabilnih u ukupnim uzrocima	17,7	26,2	9,4
-% preventabilnih u ukupnim uzrocima 0-74 g.	49,2	55,0	38,2
Standardizirana stopa preventabilnih smrti (na 100.000)	201,0	311,1	101,4

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Standardizirane stope izbjegivih bolesti uzroka smrti su za Istarsku županiju u 2023.g. bile 313,5/100.000 (kod muškog spola 460,0; kod ženskog 181,8, odnosno za 2,5 puta manje). Standardizirane stope lječivih bolesti kao uzroka smrti su za Istarsku županiju u 2023.g. bile 112,4/100.000 (kod muškog 148,9; kod ženskog 80,4, odnosno 1,9 puta manje). Standardizirane stope preventabilnih smrti za Istarsku županiju 2023.g. bile 201,0/100.000 (muški 311,1; ženski 101,4 odnosno 3,1 puta manje od muškog).

Vodeće izbjegive smrti su ishemične bolesti srca (19,9%), rak bronha i pluća (16,0%), rak debelog i završnog crijeva i čmara (8,4%), cerebrovaskularne bolesti (5,9%), alkohol-specifični poremećaji i trovanja (4,7%), namjerno samoozljeđivanje (4,1%), rak dojke kod žena (3,6%), rak želuca (3,3%), dijabetes melitus (3,3%) i rak jetre (3,0%). Deset vodećih dijagnoza ukupno čine 72,1% izbjegivih smrti.

Kod muškaraca deset vodećih dijagnoza ukupno čine 74,9% izbjegivih smrti, a to su ishemične bolesti srca (22,4%), rak bronha i pluća (16,0%), rak debelog i završnog crijeva i čmara (8,2%), cerebrovaskularne bolesti (5,7%), alkohol-specifični poremećaji i trovanja (5,3%), namjerno samoozljeđivanje (4,9%), hipertenzivne bolesti (3,5%), rak želuca (3,1%), dijabetes melitus odnosno rak jetre (po 2,9%).

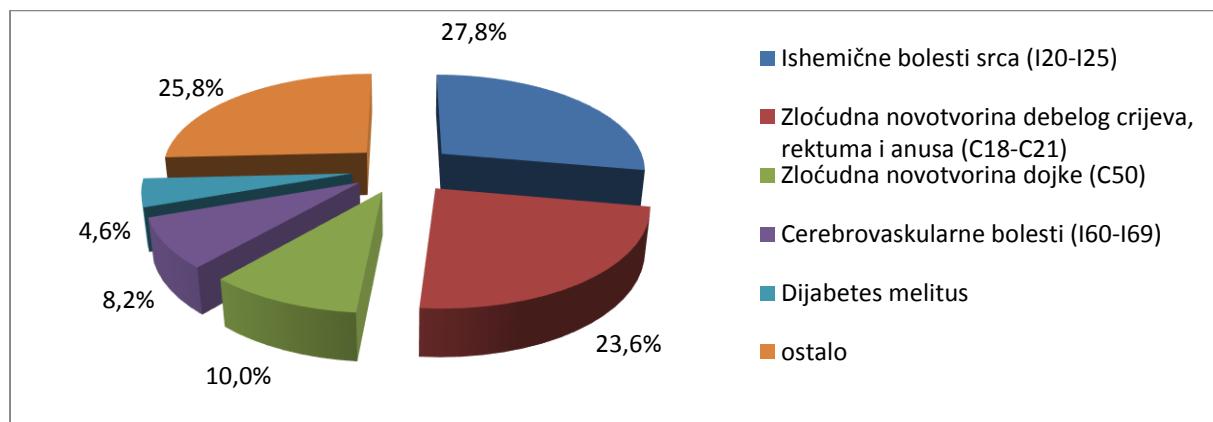
Kod žena deset vodećih dijagnoza ukupno čine 74,6% izbjegivih smrti, a to su rak bronha i pluća (16,0%), ishemične bolesti srca (14,1%), rak dojke (11,7%), rak debelog i završnog crijeva i čmara (8,9%), cerebrovaskularne bolesti (6,1%), dijabetes melitus odnosno kronične bolesti donjem dišnjem sustavu (po 4,2%), rak želuca (3,8%), alkohol-specifični poremećaji i trovanja odnosno rak jetre (po 3,3%).

Tablica 46 - Deset vodećih uzroka izbjježivih smrti kod osoba do 74 godine u Istarskoj županiji u 2023.godini po spolu

Bolesti ili vanjski uzroci	MKB-10 šifra	Ukupno		Muški spol		Ženski spol	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Ishemične bolesti srca	I20-I25	139	19,9	109	22,4	30	14,1
Rak dušnika, dušnica i pluća	C33-C34	112	16,0	78	16,0	34	16,0
Rak debelog crijeva, rektuma i anusa	C18-C21	59	8,4	40	8,2	19	8,9
Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	41	5,9	28	5,7	13	6,1
Alkohol-specifični poremećaji i trovanja	E24.4, F10, G31.2, G62.1, G72.1, I42.6, K29.2, K70, K85.2, K86.0, Q86.0, R78.0, X45, X65, Y15	33	4,7	26	5,3	7	3,3
Namjerno samoozljedivanje	X66-X84	29	4,1	24	4,9		
Rak dojke kod žena	C50	25	3,6			25	11,7
Rak želuca	C16	23	3,3	15	3,1	8	3,8
Dijabetes melitus	E10-E14	23	3,3	14	2,9	9	4,2
Rak jetre	C22	21	3,0	14	2,9	7	3,3
Hipertenzivne bolesti	I10-I13, I15			17	3,5		
Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	J40-J44					9	4,2
Ostalo		195	27,9	122	25,1	52	25,4
UKUPNO		700	100,0	487	100,0	213	100,0

Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Pet vodećih uzroka koji se pribrajaju lječivim bolestima uzrocima smrtima su ishemične bolesti srca (27,8%), rak debelog, završnog crijeva i čmara (23,6%), rak dojke žena (10,0%), cerebrovaskularne bolesti (8,2%) i dijabetes melitus (4,6%). Pet vodećih dijagnoza ukupno čine 74,2% lječivih bolesti uzroka smrti.

Slika 29 - Struktura lječivih bolesti kao uzroka smrti u Istarskoj županiji 2023.g.

Deset vodećih uzroka koji se pribrajaju preventabilnim smrtima su rak dušnika, dušnica i pluća (24,9), ishemične bolesti srca (15,4%), alkohol-specifični poremećaji i trovanja (7,3%), namjerno samoozljedivanje (6,4%), rak želuca (5,1%), rak jetre (4,7%), cerebrovaskularne bolesti (4,6%), kronične bolesti donjeg dišnog sustava (3,8%), rak usne, šupljine i ždrijela odnosno rak mokraćnog mjehura (po 2,9%). Prvih pet uzroka čine 59,1% preventabilnih uzroka smrti, što ukazuje na potrebu dalnjeg rada na promociji zdravih životnih navika, ranog otkrivanja bolesti i mentalnog zdravlja.

Tablica 47 - Vodeći uzroci lječivih bolesti kao uzroci smrti i preventabilnih smrti kod osoba do 74 godine u Istarskoj županiji u 2023.g.

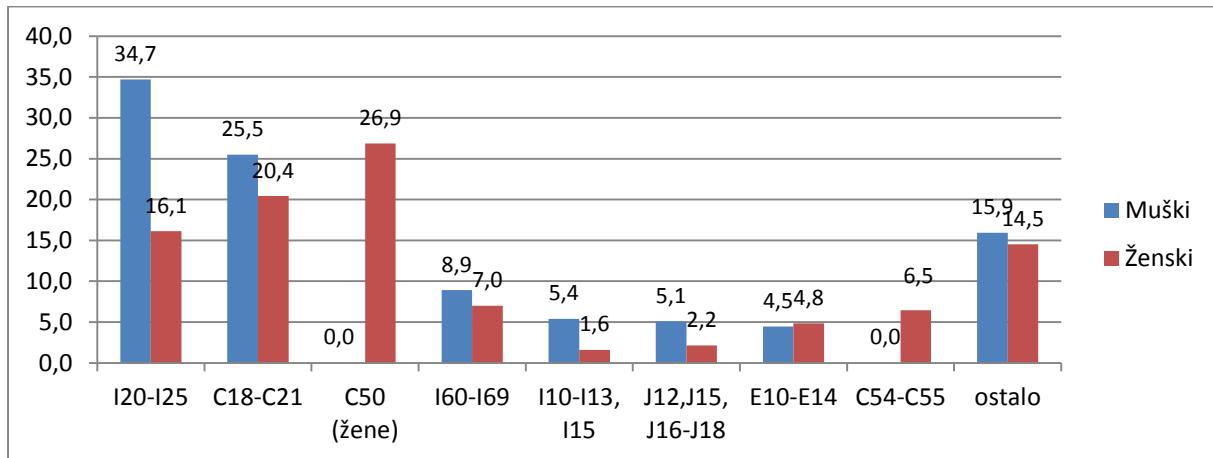
Bolesti ili vanjski uzroci	MKB-10 šifra	Izbježive	Lječive		Preventabilne	
			Broj	%	Broj	%
Ishemične bolesti srca*	I20-I25	139	69,5	27,8	69,5	15,4
Rak dušnika, dušnica i pluća	C33-C34	112			112	24,9
Rak debelog crijeva, rektuma i anusa	C18-C21	59	59	23,6		
Cerebrovaskularne bolesti*	I60-I69	41	20,5	8,2	20,5	4,6
Alkohol-specifični poremećaji i trovanja	E24.4, F10, G31.2, G62.1, G72.1, I42.6, K29.2, K70, K85.2, K86.0, Q86.0, R78.0, X45, X65, Y15	33			33	7,3
Namjerno samoozljedivanje	X66-X84	29			29	6,4
Rak dojke (žene)	C50	25	25	10,0		
Rak želuca	C16	23			23	5,1
Dijabetes melitus*	E10-E14	23	11,5	4,6		
Rak jetre	C22	21			21	4,7
Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	J40-J44				17	3,8
Slučajne ozljede	W00-X39, X46-X59					
Hipertenzivne bolesti*	I10-I15		10	4,0		
Pneumonija, nespecificirana	J12, J15, J16-J18		10	4,0		
Rak usne, usne šupljine i ždrijela	C00-C14				13	2,9
Renalna insuficijencija	N17-N19		7	2,8		
Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	P00-P96		7	2,8		
Rak maternice	C54, C55		6	2,4		
Rak mokraćnog mjehura	C67				13	2,9
Ostalo		195	24,5	9,8	99	22,0
Ukupno		700,0	250,0	100,0	450,0	100,0

*50% izlječive, 50% preventabilne

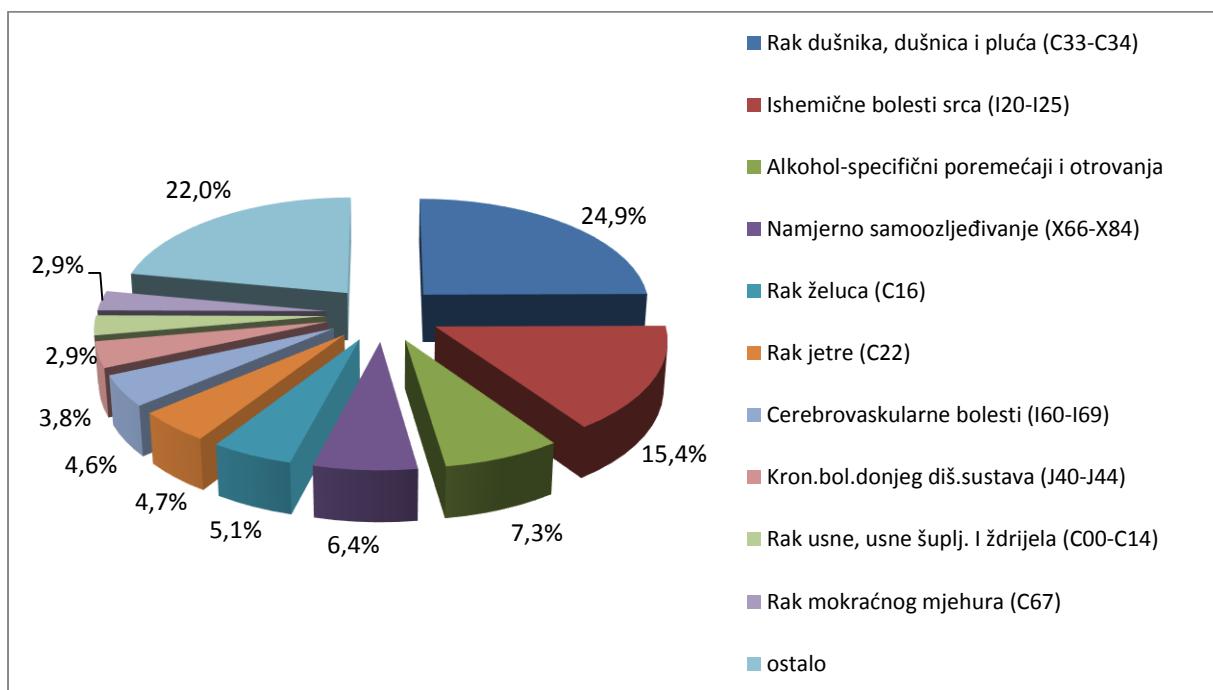
Izvor: prema podacima Državnog zavoda za statistiku RH

Kod muškaraca su vodeće lječive bolesti kao uzroci smrti ishemične bolesti srca (34,7%), rak debelog, završnog crijeva i čmara (25,5%), cerebrovaskularne bolesti (8,9%), hipertenzivne bolesti (5,4%) i pneumonije, nespecificirane (5,1%).

Kod žena su vodeće lječive bolesti kao uzroci smrti rak dojke (26,9%), rak debelog, završnog crijeva i čmara (20,4%), ishemične bolesti srca (16,1%), cerebrovaskularne bolesti (7,0%) i rak maternice (6,5%).

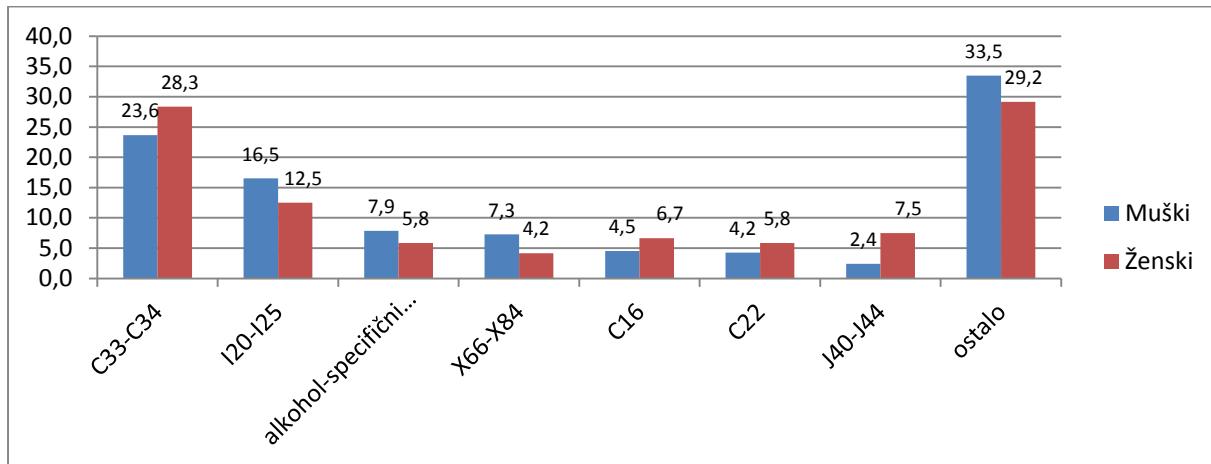
Slika 30 - Vodeći uzroci lječivih bolesti kao uzroka smrti u Istarskoj županiji 2023. godine po spolu (%)

Slika 31 - Struktura preventabilnih smrти u Istarskoj županiji 2023.g.

Kod muškaraca su vodeći uzroci preventabilnih smrти rak dušnika, dušnica i pluća (23,6%), ishemične bolesti srca (16,5%), alkohol-specifični poremećaji i trovanja (7,9%), samoubojstva (7,3%) i rak želuca (4,5%).

Kod žena su vodeći uzroci preventabilnih smrти rak dušnika, dušnica i pluća (28,3%), ishemične bolesti srca (12,5%), rak želuca (6,7%), alkohol-specifični poremećaji i trovanja odnosno rak jetre (po 5,8%).

Slika 32 - Pet vodećih uzroka preventabilnih smrти u Istarskoj županiji 2023.godine po spolu (%)

Eurostat je u travnju 2024.godine objavio članak Preventabilna i lječiva mortalitetna statistika (https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Preventable_and_treatable_mortality_statistics), te je u nastavku prikazana usporedba podataka za IŽ, RH i EU. Izračun standardiziranih stopa za IŽ na osnovi podataka DZS pripremio je NZZJZIŽ uz korištenje europske standardne populacije 2013. Podaci za RH i EU preuzeti su od Eurostata (online kod za podatke: hlth_cd_apr).

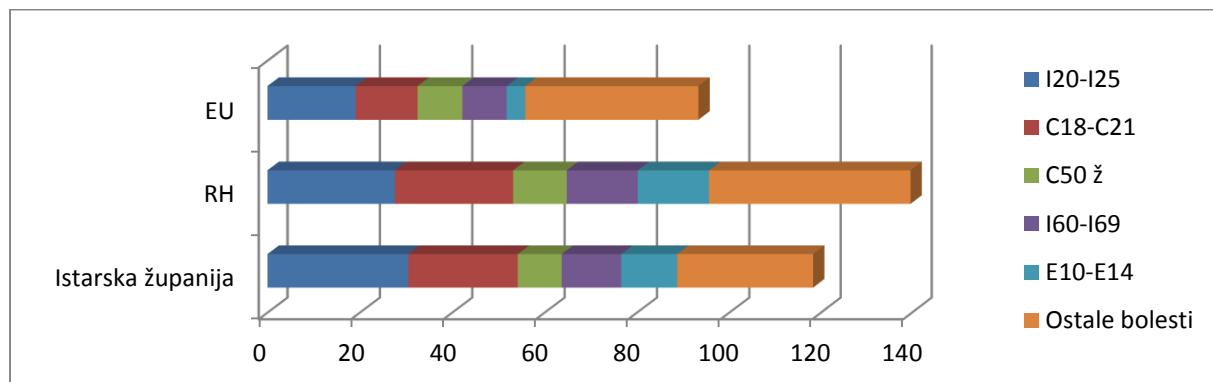
Standardizirana stopa izbjegivih uzroka smrti u IŽ veća je od EU, a manja od RH, kako ukupno, tako i po spolu. Standardizirane stope lječivih i preventabilnih uzroka smrti u IŽ također su veće od EU, ali manje od RH. Standardizirane stope lječivih uzroka smrti su niže od stope preventabilnih uzroka smrti, razlika između ove dvije stope u IŽ je 119,3 što znači da je na 100.000 stanovnika toliko više smrти od preventabilnih nego od lječivih uzroka, u RH je 135,0, a u EU 107,5.

Stope lječivih i preventabilnih uzroka smrti su više kod muškaraca nego kod žena. Za lječive uzroke smrti muškarci imaju za 1,9 puta veće stope od žena u IŽ, u RH 1,6, a u EU 1,4. Za preventabilne uzroke smrti razlika među spolovima je veća, muškarci imaju za 2,6 puta veće stope nego žene u IŽ, u RH 2,8, a u EU 2,4.

Tablica 48 – Standardizirane stope izbjegivih uzroka smrti u 2021., na 100.000

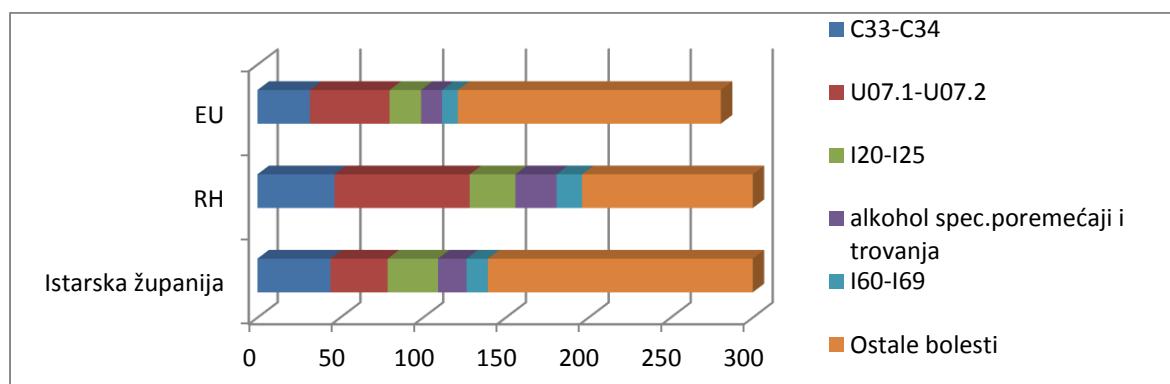
	Istarska županija	RH	EU
Standardizirana stopa izbjegivih uzroka smrti (na 100.000)	355,9	451,8	294,1
Muški spol	507,3	651,3	401,0
Ženski spol	219,3	277,2	196,5
Standardizirana stopa lječivih uzroka smrti (na 100.000)	118,3	139,7	93,3
Muški spol	156,7	177,0	111,3
Ženski spol	84,0	107,8	77,1
Standardizirana stopa preventabilnih smrti (na 100.000)	237,6	312,0	200,8
Muški spol	350,6	474,3	289,7
Ženski spol	135,2	169,4	119,5

Standardizirane stope smrtnosti za vodeće izlječive bolesti u 2021.g. kao što su ishemične bolesti srca, kolorektalni rak, cerebrovaskularne bolesti i dijabetes melitus veće od stopa EU, dok su za rak dojke niže. U odnosu na RH, stope smrtnosti za sve vodeće izlječive bolesti su u IŽ niže, osim za ishemične bolesti srca.

Slika 33 – Standardizirane stope pet vodećih lječivih uzroka smrti u 2021.g.

Standardizirane stope za vodeće preventabilne bolesti u 2021.g. kao što su rak traheje, bronha i pluća, ishemične bolesti srca, alkohol specifične poremećaje i trovanja te cerebrovaskularne bolesti veće su od stopa EU, dok su za COVID-19 bolest niže. U odnosu na RH, stope smrtnosti za sve vodeće preventabilne bolesti su u IŽ niže, osim za ishemične bolesti srca.

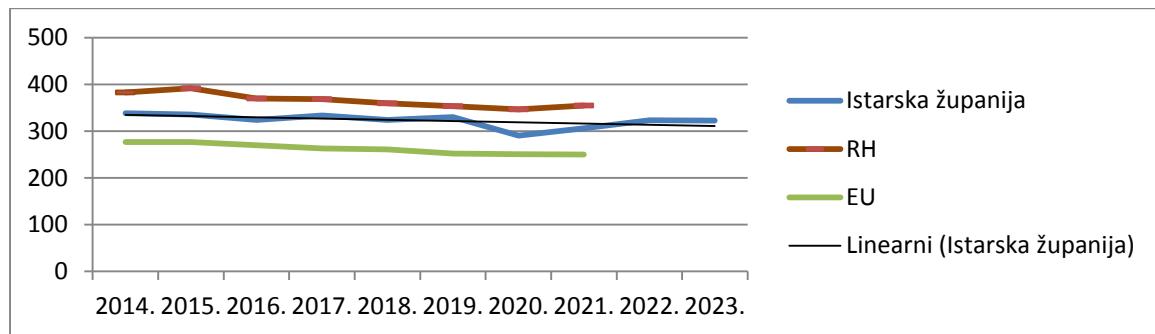

Slika 34 – Standardizirane stope pet vodećih preventabilnih uzroka smrti u 2021.g.

Dobno-standardizirane stope smrtnosti pružaju mogućnost usporedbe među područjima s različitim dobnim sastavom stanovništva koji bi mogao utjecati na naše zaključivanje o pojavnosti određenih bolesti pa tako i uzroka smrti. Stope za IŽ su računate za 2014.-2020. prema Reviziji procjene broja stanovnika DZS-a, a za 2021.g. nadalje na Procjenu stanovništva za pripadajuće godine. Stope za RH i EU preuzete su od *European Health Information Gateway, WHO Regional Office for Europe* (link <https://gateway.euro.who.int/en/hfa-explorer/>). Za standardizaciju je korišteno standardno europsko stanovništvo 1976. (koje koristi i WHO).

Dobno-standardizirane stope smrtnosti od vodećih kroničnih nezaraznih bolesti: bolesti cirkulacijskog sustava, rak, dijabetes mellitus i kronične bolesti donjeg dišnog sustava (I00-I99, C00-C97, E10-E14, J40-J47) za dob 30-69 godina su u padu, niže su od hrvatskih, ali više od europskih stopa. Ove su smrti preventibilne kroz kontrolu rizičnih čimbenika koji

dovode do njihovog nastanka, kroz nepušenje i umjerenu konzumaciju alkohola, vođenje aktivnog stila života uz pravilnu prehranu. U 2023.g. u IŽ od navedenih bolesti umrlo je 467 osoba (78,0%) od ukupno 599 umrlih u dobi 30-69 godina: 281 umrlih od raka, 166 od bolesti cirkulacijskog sustava, 9 od dijabetesa i 11 od kroničnih bolesti donjeg dišnog sustava.

Slika 35 - Dobno-standardizirane stope smrtnosti od vodećih kroničnih nezaraznih bolesti, na 100.000 stanovnika (30-69 g.)

Eurostat za međunarodnu usporedbu i analizu smrtnosti u evropskim zemljama koristi listu odabralih uzroka smrti koja obuhvaća sve skupine bolesti, određene grupe bolesti i neke pojedine dijagnoze, pa su prikazani podaci o uzrocima smrti 2023. godine za Istarsku županiju navedenoj listi.

Tablica 49 - Popis uzroka smrti u Istarskoj županiji u 2023. godini – „European shortlist“

Bolesti ili vanjski uzroci smrti	MKB-10	Ukupno		Muški		Ženski	
	šifra	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Svi uzroci smrti	A00-T98	2.544	100,0	1.261	100,0	1.283	100,0
Infekcijske i parazitarne bolesti	A00-B99	6	0,2	3	0,2	3	0,2
Tuberkuloza	A15-A19, B90	-	0,0	-	0,0	-	0,0
AIDS (HIV-bolest)	B20-B24	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Virusni hepatitis	B15-B19, B94.2	3	0,1	2	0,2	1	0,1
Ostale infekcijske i parazitne bolesti	A00-A09, A20-B09, B25-B89, B91-B94.1, B94.8-B99	3	0,1	1	0,1	2	0,2
Novotvorine	C00-D48	753	29,6	435	34,5	318	24,8
Zločudne novotvorine	C00-C97	744	29,2	430	34,1	314	24,5
Zločudne novotv. usne, usne šupljine, ždrijela	C00-C14	18	0,7	12	1,0	6	0,5
Zločudna novotvorina jednjaka	C15	18	0,7	17	1,3	1	0,1
Zločudna novotvorina želuca	C16	45	1,8	25	2,0	20	1,6
Zločudna novotvorina debelog crijeva, rektuma i anusa	C18-C21	118	4,6	82	6,5	36	2,8
Zloč. novotv. jetre i intrahepat.žučnih vodova	C22	34	1,3	21	1,7	13	1,0
Zločudna novotvorina gušterače	C25	38	1,5	18	1,4	20	1,6
Zločudna novotvorina grkljana	C32	5	0,2	4	0,3	1	0,1
Zločudna novotvorina dušnika, dušnica i pluća	C33-C34	162	6,4	106	8,4	56	4,4
Zločudni melanom kože	C43	20	0,8	11	0,9	9	0,7

Tablica 49 - Popis uzroka smrti u Istarskoj županiji u 2023. godini – „European shortlist“- nastavak

Bolesti ili vanjski uzroci smrti	MKB-10 šifra	Ukupno		Muški		Ženski	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Zločudna novotvorina dojke	C50	33	1,3	-	0,0	33	2,6
Zločudna novotvorina vrata maternice	C53	5	0,2	-	0,0	5	0,4
Zločudna novotvorina dr. dijelova maternice	C54-C55	15	0,6	-	0,0	15	1,2
Zločudna novotvorina jajnika	C56	20	0,8	-	0,0	20	1,6
Zločudna novotvorina kestenjače (prostate)	C61	38	1,5	38	3,0	-	0,0
Zločudna novotvorina bubrega	C64	23	0,9	9	0,7	14	1,1
Zločudna novotvorina mokraćnog mjehura	C67	36	1,4	25	2,0	11	0,9
Zločudna novotvorina mozga i SŽS	C70-C72	19	0,7	11	0,9	8	0,6
Zločudna novotvorina štitnjače	C73	2	0,1	2	0,2	-	0,0
Hodgkinova bolest i limfomi	C81-C86	14	0,6	7	0,6	7	0,5
Leukemija	C91-C95	13	0,5	6	0,5	7	0,5
Ostale zločudne novotvorine limfnog i hematopoetskog tkiva	C88,C90, C96	13	0,5	5	0,4	8	0,6
Ostale zločudne novotvorine	C17, C23- C24, C26- C31, C37- C41, C44- C49, C51- C52, C57- C60, C62- C63, C65- C66, C68- C69, C74- C80, C97	55	2,2	31	2,5	24	1,9
Dobroćudne novotvorine i novotvorine nesigurne i nepoznate prirode	D00-D48	9	0,4	5	0,4	4	0,3
Bolesti krv i krvotvornog sustava i odredene bolesti imunološkog sustava	D50-D89	1	0,0	-	0,0	1	0,1
Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E90	157	6,2	55	4,4	102	8,0
Šećerna bolest (Dijabetes melitus)	E10-E14	155	6,1	54	4,3	101	7,9
Ostale endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	E00-E07, E15-E89	2	0,1	1	0,1	1	0,1
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F01-F99	87	3,4	31	2,5	56	4,4
Demencija	F01, F03	60	2,4	15	1,2	45	3,5
D.p. i p.p. uzrokovani alkoholom (uključivši alkoholnu psihozu)	F10	11	0,4	9	0,7	2	0,2
D.p. i p.p. uzrokovani ovisnostima o drogama, toksikomanija	F11-F16, F18-F19	4	0,2	3	0,2	1	0,1
Ostali duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F04-F09, F17, F20- F99	12	0,5	4	0,3	8	0,6
Bolesti živčanog sustava i osjetilnih organa	G00-H95	47	1,8	19	1,5	28	2,2
Parkinsonova bolest	G20	9	0,4	5	0,4	4	0,3
Alzheimerova bolest	G30	19	0,7	5	0,4	14	1,1
Ostale bolesti živčanog sustava i osjetilnih organa	G00-G12, G14, G21- G25, G31- H95	19	0,7	9	0,7	10	0,8
Bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I99	1.090	42,8	496	39,3	594	46,3
Ishemične bolesti srca	I20-I25	554	21,8	265	21,0	289	22,5
Akutni infarkt miokarda	I21-I22	147	5,8	93	7,4	54	4,2

Tablica 49 - Popis uzroka smrti u Istarskoj županiji u 2023. godini – „European shortlist“- nastavak

Bolesti ili vanjski uzroci smrti	MKB-10 šifra	Ukupno		Muški		Ženski	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Ostale ishemische bolesti srca	I20, I23-I25	407	16,0	172	13,6	235	18,3
Ostali oblici srčane bolesti	I30-I51	232	9,1	95	7,5	137	10,7
Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	130	5,1	61	4,8	69	5,4
Ostale bolesti cirkulacijskog sustava	I00-I15, I26-I28, I70-I99	174	6,8	75	5,9	99	7,7
Bolesti dišnog sustava	J00-J99	81	3,2	48	3,8	33	2,6
Gripa	J09-J11	2	0,1	2	0,2	-	0,0
Upala pluća	J12-J18	16	0,6	9	0,7	7	0,5
Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	J40-J47	60	2,4	34	2,7	26	2,0
Astma	J45-J46	2	0,1	-	0,0	2	0,2
Ostale kronične bolesti donjeg dišnog sustava	J40-J44, J47	58	2,3	34	2,7	24	1,9
Ostale bolesti dišnog sustava	J00-J06, J20-J39, J60-J99	3	0,1	3	0,2	-	0,0
Bolesti probavnog sustava	K00-K92	82	3,2	49	3,9	33	2,6
Vrijed želuca, dvanaesnika i tankog crijeva	K25-K28	6	0,2	4	0,3	2	0,2
Ciroza, fibroza i kronični hepatitis	K70, K73-K74	41	1,6	31	2,5	10	0,8
Ostale bolesti probavnog sustava	K00-K22, K29-K66, K71-K72, K75-K92	35	1,4	14	1,1	21	1,6
Bolesti kože i potkožnog tkiva	L00-L99	1	0,0	-	0,0	1	0,1
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	M00-M99	4	0,2	1	0,1	3	0,2
Reumatoidni artritis i osteoartroza	M05-M06, M15-M19	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Ostale bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	M00-M02, M08-M13, M20-M99	4	0,2	1	0,1	3	0,2
Bolesti genitourinarnog sustava	N00-N99	66	2,6	31	2,5	35	2,7
Bolesti bubrega i mokraćovoda	N00-N29	40	1,6	17	1,3	23	1,8
Ostale bolesti genitourinarnog sustava	N30-N99	26	1,0	14	1,1	12	0,9
Komplikacije trudnoće, porodaja i babinja	O00-O99	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Odredena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	P00-P96	7	0,3	5	0,4	2	0,2
Prirodene malformacije, deformiteti i kromosomske anomalije	Q00-Q99	4	0,2	1	0,1	3	0,2
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00-R99	7	0,3	2	0,2	5	0,4
Sindrom iznenadne smrti dojenčeta	R95	1	0,0	-	0,0	1	0,1
Nedovoljno definirani i nepoznati uzroci mortaliteta	R96-R99	5	0,2	2	0,2	3	0,2
Ostali simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	R00-R94	1	0,0	-	0,0	1	0,1
COVID -19	U07-U12	42	1,7	20	1,6	22	1,7
Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta	V01-Y89	109	4,3	65	5,2	44	3,4

Tablica 49 - Popis uzroka smrti u Istarskoj županiji u 2023. godini – „European shortlist“- nastavak

Bolesti ili vanjski uzroci smrti	MKB-10 šifra	Ukupno		Muški		Ženski	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Nezgode	V01-X59, Y85-Y86	71	2,8	36	2,9	35	2,7
Nezgode pri prijevozu	V01-V99, Y85	16	0,6	13	1,0	3	0,2
Nezgode pri padu	W00-W19	41	1,6	15	1,2	26	2,0
Utapanje i potapanje	W65-W74	5	0,2	4	0,3	1	0,1
Slučajno otrovanje i izlaganje štetnim tvarima	X40-X49	4	0,2	3	0,2	1	0,1
Ostale nezgode	W20-W64, W75-X39, X50-X59, Y86	5	0,2	1	0,1	4	0,3
Namjerno samoozljedivanje	X60-X84, Y87.0	33	1,3	26	2,1	7	0,5
Napad (nasrtaj)	X85-Y09, Y87.1	-	0,0	-	0,0	-	0,0
Događaji s neodređenom nakanom	Y10-Y34, Y87.2	4	0,2	2	0,2	2	0,2
Ostali vanjski uzroci ozljeda i otrovanja	Y35-Y84, Y88-Y89	1	0,0	1	0,1	-	0,0

Izvor: Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske